

Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky

1. diel

Správa o činnosti

Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky

I. diel

Správa o činnosti

Výročná správa skupiny EIB za rok 2010 sa skladá zo štyroch samostatných dielov:

- Správy o činnosti, ktorá predstavuje činnosť skupiny EIB za posledný rok a budúce vyhliadky;
- Finančnej správy, ktorá predstavuje finančné výkazy EIB, skupiny EIB (podľa štandardov IFRS a smerníc EÚ) a EIF spolu s príslušnými vysvetľujúcimi prílohami;
- Štatistickej správy, ktorá predstavuje zoznam financovaných projektov a podniknutých výpožičiek zo strany EIB v roku 2010 spolu so zoznamom projektov EIF. Obsahuje aj súhrnné tabuľky za daný rok a za posledných päť rokov;
- Správy o zodpovednom podnikaní banky, ktorá predstavuje podrobné informácie o postupoch zodpovedného podnikania banky.

Výročná správa je dostupná aj na internetovej stránke banky www.eib.org/report.

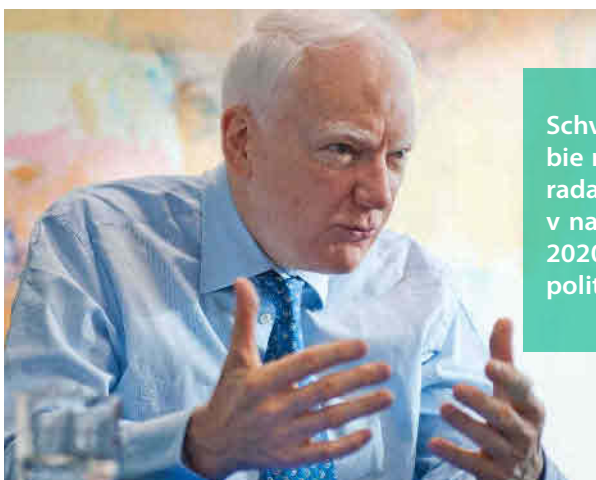
Kľúčové výsledky v roku 2010	3
Príhovor prezidenta	4
Podpora hospodárskeho rastu a zamestnanosti	6
⇒ Pomoc konvergenčným regiónom Európskej únie	9
⇒ Financovanie malých a stredných podnikov	12
⇒ Budovanie infraštruktúry vnútorného trhu	15
⇒ Stimulácia inovácií	17
⇒ Zaistenie bezpečných a konkurencieschopných dodávok energie	20
Podpora opatrení na ochranu klímy	22
⇒ Investície do obnoviteľných a efektívnych zdrojov energie	25
⇒ Financovanie a uskladňovanie uhlíka	27
⇒ Zabezpečenie trvalej udržateľnosti miest	30
⇒ Prispôsobenie sa zmene klímy	33
Partnerstvo so svetom	34
Spoločná akcia s Európskou komisiou a ostatnými medzinárodnými finančnými inštitúciami	42
Zodpovedná inštitúcia	46
Kapitál EIB a výpožičné operácie v roku 2010	50
Správa a riadenie EIB	54
⇒ Štatútom zriadené orgány EIB	55
⇒ Štatútom zriadené orgány EIF	57
⇒ Predstavenstvo EIB	58

Kľúčové výsledky v roku 2010

- ✓ Celkový objem pôžičiek EIB dosiahol **v roku 2010 sumu 72 mld. EUR** – 63 mld. EUR v Európskej únii, 9 mld. EUR mimo EÚ.
- ✓ V roku 2010 EIB financovala 460 veľkých projektov **v 72 krajinách.**
- ✓ Pôžičky na opatrenia na ochranu klímy v Európskej únii sa výrazne zvýšili na **19 mld. EUR**, čo predstavuje **30 %** pôžičiek poskytnutých bankou v EÚ.
- ✓ EIB v roku 2010 dokončila plnenie doplnkového trojročného **balíka na podporu oživenia v objeme 61 mld. EUR**, čo je o 11 mld. EUR viac, než bolo pôvodne plánované.
- ✓ Financovanie zo skupiny EIB v roku 2010 využilo **115 000** malých a stredných podnikov.
- ✓ Objem financií pre konvergenčné regióny Európskej únie, ktoré hospodárska a finančná kríza postihla najviac, **dosiahol v roku 2010 výšku 26 mld. EUR.**
- ✓ EIB získala na svetových dlhopisových trhoch **67 mld. EUR.**

Príhovor prezidenta

Schválením operačného plánu banky na obdobie rokov 2011 – 2013¹ v decembri 2010 Správna rada EIB určila tri hlavné dimenzie aktivít banky v nasledujúcich rokoch: plnenie stratégie Európa 2020, boj proti zmene klímy a podpora vonkajšej politiky Európskej únie.

⇒ Európa 2020

Európske štáty čeliace finančnej – a neskôr i hospodárskej – kríze, ktorá prepukla v roku 2008, zareagovali krátkodobým núdzovým opatrením: išlo o rôzne vnútroštátne plány na záchranu bánk a stimuláciu hospodárskej obnovy. Tieto vnútroštátne plány boli podporené európskym plánom na oživenie hospodárstva, ktorý v decembri 2008 schválila Európska rada. EIB zohrala v tejto iniciatíve svoju úlohu tým, že navýšila objem poskytovaných úverov zo 48 mld. EUR v roku 2007 na 79 mld. EUR v roku 2009 a túto injekciu finančných prostriedkov nasmerovala do reálnej ekonomiky pre sektory, ktoré Rada určila za prioritné, a to predovšetkým pre malé a stredné podniky.

Po tejto krátkodobej reakcii, ktorá dokázala zabrániť najhoršiemu, teraz ide o dlhodobú odpoveď a ňou je práve stratégia Európa 2020 – zosúladené uskutočnenie reforiem a investícií určených na zvýšenie rastového potenciálu európskeho hospodárstva, čiže inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast. Kľúčovou úlohou je zvýšiť zamestnanosť a produktivitu na základe „vedomostného trojuholníka“: **odbornej prípravy**, predovšetkým s cieľom

zvýšiť podiel absolventov vysokých škôl; **výskumu**, aby sa posúvali technologické hranice; a **inovácií**, ktoré sa v ekonomike musia šíriť rýchlejšie.

EIB je k realizácii tejto stratégie pripravená prispieť zásadným spôsobom. V roku 2010 už poskytla finančné prostriedky v hodnote viac ako 4 mld. EUR na projekty v oblasti vzdelávania a viac ako 7 mld. EUR na projekty týkajúce sa výskumu, vývoja a inovácií. Banka plánuje navýšiť financovanie v týchto oblastiach, pretože posilňovanie vedomostného trojuholníka má pozitívny vplyv nielen na konkurencieschopnosť, ale je dôležité aj pre boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. EIB má v úmysle i naďalej vytvárať spoločné finančné nástroje s Komisiou, ako je napríklad finančný nástroj s rozdelením rizika (RSFF). Tieto nástroje využívajú pákový efekt v súvislosti s rozpočtom EÚ (z rozpočtu sa s rovnakými rozpočtovanými sumami podporí väčší objem investícií) a zároveň zmierňujú kapitálové obmedzenia EIB (EIB dokáže s rovnakým objemom kapitálu poskytnúť väčší objem úverov)². Je zrejmé, že príspevok EIB k stratégii Európa 2020 bude o to efektívnejší, ak bude založený na pragmatickej (nie byrokratickej) spolupráci s Európskou komisiou a ostatnými finančnými inštitúciami.³

¹ Pozri <http://www.eib.org/about/publications/operational-plan-2011-2013.htm>

² Tento dvojaký účinok vidieť v operáciách z nástroja RSFF. Na konci roka 2010 umožnil príspevok z rozpočtu EÚ vo výške 390 mil. EUR plus kapitálový prídelen z EIB vo výške 772 mil. EUR poskytnúť pôžičky v rámci nástroja RSFF v sume 6,3 mld. EUR na výskumné projekty v celkovej výške 16,2 mld. EUR.

³ Pozri stranu 42.

⇒ Boj proti zmene klímy

Boj proti zmene klímy a jeho niekedy dramatické následky sa stali prioritou pre Európsku úniu, a preto aj pre EIB. Havária jadrovej elektrárne vo Fukušime a ňou vyvolané obavy zdôrazňujú potrebu masívnych investícií do úspor energie, obnoviteľných zdrojov energie a nových energetických technológií.

Pôžičky z EIB na projekty prispievajúce priamo k zníženiu emisií skleníkových plynov⁴ dosiahli v roku 2010 sumu 20,5 mld. EUR, čo predstavuje takmer 30 % celkových pôžičiek. Z nich pôžičky na **projekty súvisiace s obnoviteľnou energiou** dosiahli sumu 6,2 mld. EUR, predovšetkým na projekty veternej a solárnej energie. Pôžičky na projekty súvisiace s **energetickou efektívnosťou** v roku 2010 predstavovali 2,3 mld. EUR a v nasledujúcich rokoch sa majú zvýšiť. V mnohých európskych mestách a obciach i tak stále existuje obrovský potenciál pre úspory energie, a to najmä vo verejných a obytných budovách. Projekty zamerané na podporu **mestskej dopravy** a zníženie znečistenia zo súkromných dopravných prostriedkov boli v roku 2010 financované pôžičkami z EIB vo výške 7,9 mld. EUR.

EIB je na špičke, čo sa týka vývoja metodiky presnejšieho hodnotenia uhlíkovej stopy všetkých projektov, ktoré financuje. Ide o komplikovanú záležitosť vzhľadom na technické problémy, ktoré treba prekonať, ale tu vidieť náš záväzok, že boj proti zmene klímy bude hlavnou prioritou našej činnosti v budúcnosti.

⇒ Vonkajšia politika Európskej únie

Žiadna politická moc nemôže pôsobiť na medzinárodnej scéne bez finančnej opory. Čína to plne pochopila: podniká finančné operácie po celom svete s cieľom podporiť svoje zahranično-politické ciele. Pokiaľ chce Európska únia skutočne rozvíjať

vonkajšiu politiku s istým stupňom globálneho vplyvu, musí mať aj finančné rameno. Ak si to Európska únia želá, týmto ramenom môže byť EIB.

Toto bol jeden z hlavných záverov v správe Michela Camdessus o externom mandáte EIB.⁵ Len budúcnosť ukáže, či členské štáty, ktoré sú tiež akcionármi EIB, prijmú tieto odporúčania a urobia jednoznačný krok pri príprave finančných vyhládok na roky 2014 – 2020. Znamenalo by to úzke väzby medzi Európskou službou pre vonkajšiu činnosť a oddeleniami EIB zodpovednými za operácie mimo EÚ, ako aj väčšiu koordináciu s ostatnými národnými a medzinárodnými finančnými inštitúciami.

Európska únia musí v prvých desaťročiach 21. storočia riešiť mnohé výzvy. Čeliac aspoň niektorým z nich musí mať možnosť spoľahnúť sa na EIB a jej kvalifikovaných zamestnancov, finančnú silu, odborné poznatky a dobrú správu.

Philippe Maystadt

⁴ Projekty spĺňajúce podmienky tejto kategórie musia znížiť emisie najmenej o 20 %.

⁵ Na účely preskúmania externého mandátu sa rada Ecofin rozhodla vytvoriť skupinu expertov, ktorej predsedá Michel Camdessus a ktorá má za úlohu vypracovať odporúčania pre Komisiu, Radu a Európsky parlament. Táto správa bola predložená 9. februára 2010.

Pozri <http://www.eib.org/about/documents/mtr-external-mandate-report-steering-committee.htm>

Podpora hospodárskeho rastu a zamestnanosti

V roku 2010 EIB úspešne zavŕšila svoje dvojročné protikrizové aktivity a začala sa vracat' k objemom pôžičiek poskytovaným v čase pred krízou.

S klientmi sa podpísali zmluvy o financovaní v celkovej výške 71,8 mld. EUR v porovnaní s rekordnou úrovňou 79 mld. EUR v roku 2009 v čase vrcholiacej krízy. Platby dosiahli sumu 58,7 mld. EUR, čo je zvýšenie oproti 54 mld. EUR spred roka.

So zlepšujúcimi sa trhovými podmienkami pre veľké korporácie a partnerov z radov bánk začal dopyt po tradičných úverových operáciách EIB klesať, keďže pre týchto klientov bolo jednoduchšie si požičať na úverových a kapitálových trhoch, a na EIB sa už teda nespoliehali v rovnakej miere. EIB začala následne upravovať svoje smerovanie, a to zameraním sa na také operácie, kde financovanie z jej zdrojov by malo najväčší vplyv na hospodársky rast.

Najväčší vplyv na rastový potenciál ekonomiky majú pôžičky na projekty s vyššou mierou rizika a prínosu v takých oblastiach, ako sú výskum, rozvoj udržateľnej infraštruktúry a inovácie.

Úverová stratégia EIB bude v nasledujúcich rokoch zosúladená s cieľmi stratégie Európa 2020 a potrebnými opatreniami na ochranu klímy (čomu je venovaná samostatná kapitola). Banka bude v spolupráci s Európskou komisiou pokračovať vo vývoji inovačných finančných nástrojov v týchto dvoch oblastiach.

Trvalo udržateľný rast znamená podporu ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva efektívneho z hľadiska zdrojov.

Výskum a vývoj novej generácie motorov do komerčných lietadiel, Safran, Francúzsko

Stratégia Európa 2020

V nadväznosti na Európsky plán hospodárskej obnovy, ktorým sa Európska únia riadila v čase krízy, je cestovnou mapou pre budúcnosť stratégia Európa 2020 pre rast a zamestnanosť, ktorú schválila Európska rada v roku 2010. V stratégii sa kladie dôraz na investície v oblastiach, ktoré prispievajú k dosiahnutiu inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Inteligentný rast znamená rozvoj hospodárstva založený na vedomostiach a inováciách. Udržateľným rastom sa myslí podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva efektívneho z hľadiska zdrojov. Inkluzívny rast znamená presadzovanie hospodárstva s vysokou zamestnanosťou, ktoré zabezpečuje hospodársku, sociálnu a regionálnu súdržnosť.

Stratégia Európa 2020 má päť hlavných oblastí: zamestnanosť, výskum a inovácie, opatrenia na ochra-

nu klímy a energetika, vzdelávanie a boj proti chudobe. Tieto ciele sú vzájomne prepojené. Lepšie vzdelávanie prispieva k zamestnatelnosti a pokrok pri zvyšovaní miery zamestnanosti pomáha znižovať chudobu. Väčšia kapacita pre výskum a vývoj, ako aj inovácie vo všetkých sektoroch hospodárstva spolu s vyššou efektívnosťou zdrojov, zvyšujú konkurencieschopnosť a podporujú tvorbu pracovných miest. Investície do čistejších technológií pomáhajú nášmu životnému prostrediu, prispievajú k boju proti zmene klímy a vytvárajú nové podnikateľské a pracovné príležitosti. V tomto všetkom zohráva EIB svoju úlohu.

Na podporu stratégie Európa 2020 bola v EIB v roku 2010 vytvorená špeciálna pracovná skupina. Venuje sa skúmaniu spôsobov, ako by banka mohla čo najlepšie koordinovať a podporovať investície v oblasti dopravy, výskumu, vývoja a inovácií (VVI), energetiky a projektov ochrany klímy, ako aj v oblasti súdržnosti a konvergenencie.

STMicronics: sterilná miestnosť – operátor, Francúzsko

Pomoc konvergenčným regiónom Európskej únie

Na podporu konvergenčných regiónov Európskej únie, ktoré hospodárska a finančná kríza postihla najviac, poskytla EIB v roku 2010 pôžičky v objeme 25,9 mld. EUR.

Berlínske letisko, Nemecko

Podpora pre konvergenčné regióny sa udržala na vysokej úrovni predstavujúcej 41 % z celkového objemu úverov v EÚ. V priebehu roka pomáhali mimoriadne veľké štrukturálne programové pôžičky (SPL) zabezpečovať v niektorých členských štátoch neustále investície verejného sektora.

SPL sú rámcové pôžičky, z ktorých sa financuje časť príspevku zo štátneho rozpočtu na investície do ce-

lej škály prioritných projektov, ktoré sú podporované dotáciami zo štrukturálnych fondov Európskej únie. V čase úsporných opatrení sa ukázalo, že pre niektoré členské štáty je ťažké financovať svoj vlastný príspevok, čo ohrozuje realizáciu investície, ktorá by mohla zvýšiť ich hrubý domáci produkt. Predbežné prefinancovanie príspevkov krajín zo strany EIB je o to dôležitejšie, keďže stabilizuje investície a napomáha oživenie a rast.

Mimoriadne veľké pôžičky EIB pomáhali zabezpečovať v niektorých členských štátoch neustále investície verejného sektora.

Pôžička SPL vo výške 2 mld. EUR pre grécku vládu bola vôbec najväčšou pôžičkou EIB v Grécku. Jej cieľom je podporiť hospodársku obnovu a urýchliť prechod na cestu inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu v zmysle stratégie Európa 2020. V roku 2010 sa už vyplatilo 500 mil. EUR. Z krátkodobého hľadiska pôžička zníži riziko odloženia investície do kľúčovej infraštruktúry a regionálnych aktív. Tieto prostriedky sa použijú na podporu investícií do železníc, ochrany životného prostredia, energetickej efektívnosti a obnoviteľnej energie, vodohospodárstva, odpadového hospodárstva, výskumu a vývoja a do informačných a komunikačných technológií. Celkový objem pôžičiek EIB v Grécku dosiahol v roku 2010 sumu 3,1 mld. EUR, v porovnaní s 1,6 mld. EUR v predchádzajúcom roku.

Z pôžičky vo výške 1,5 mld. EUR, ktorú banka poskytla Portugalsku, bola v roku 2010 vyplatená počiatočná tranža vo výške 450 mil. EUR. Financie sa použili na podporu verejných investícií v najrôznejších odvetviach vrátane dopravy, informačných a komunikačných technológií, vodohospodárstva, odpadového hospodárstva, energetickej efektívnosti a obnoviteľnej energie. Celkový objem finančných prostriedkov EIB poskytnutých Portugalsku dosiahol sumu 3,4 mld. EUR (3,7 mld. EUR v roku 2009).

Rámcovú pôžičku v objeme 2 mld. EUR získala aj poľská vláda a táto pôžička sa stala historicky najväčšou pôžičkou EIB poskytnutou v strednej a východnej Európe. Úvery EIB v Poľsku sú najvyššie spomedzi krajín, ktoré vstúpili do Európskej únie v roku 2004 alebo neskôr, a v posledných rokoch vykazujú silný vzostupný trend. Pôžičky pre širokú škálu klientov z verejného aj súkromného sektora predstavovali v roku 2010 sumu 5,6 mld. EUR, v porovnaní so 4,8 mld. EUR v roku 2009, čo už vtedy bol o 70 % vyšší objem ako v predchádzajúcom roku. Celkový objem pôžičiek EIB v Poľsku za posledných päť rokov (2006 – 2010) predstavuje 17,5 mld. EUR.

Konvergencia v EÚ

Prehľad pôžičiek podpísaných v roku 2010 podľa sektorov

	Suma (v mil. EUR)	Spolu %
Infraštruktúra komunikácií	8 099	36
Energetika	4 718	21
Rozvoj miest	2 020	9
Vodné hospodárstvo, kanalizácia, odpadové hospodárstvo	999	4
Zdravotníctvo, školstvo	3 158	14
Priemysel	1 302	6
Služby	1 850	8
Poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, lesné hospodárstvo	130	1
Individuálne pôžičky spolu	22 276	100
Úverové linky v konvergenčných regiónoch	3 620	
Pôžičky spolu	25 897	

Električková trať, Grécko

- ➔ **JASPERS – Spoločná pomoc na podporu projektov v európskych regiónoch** (EIB, Európska komisia, Európska banka pre obnovu a rozvoj a KfW Bankengruppe);
- ➔ **JESSICA – Spoločná európska podpora udržateľných investícií v mestských oblastiach** (EIB, Európska komisia a Rada Európskej rozvojovej banky);
- ➔ **JEREMIE – Spoločné európske zdroje pre veľmi malé až stredné podniky** (EIF, Európska komisia);
- ➔ **JASMINE – Spoločná akcia na podporu mikrofinančných inštitúcií v Európe** (EIF, Európska komisia).

Rámcové pôžičky smerovali aj do iných konvergenčných krajín EÚ vrátane Cypru, Českej republiky, Maďarska a Slovenska. Rámcové pôžičky EIB dosiahli v roku 2010 celkovú výšku 11,6 mld. EUR, v porovnaní s 8,5 mld. EUR v roku 2009, v čom vidno prudký nárast využívania tohto finančného produktu.

dokončila 399 projektových zadanií, predložila Komisii 185 žiadostí o projekt s podporou z iniciatívy JASPERS a mala schválených 104 projektov s touto podporou. Celkový objem investícií do dokončených projektových úloh v súčasnosti presahuje hodnotu 40 mld. EUR. Iniciatíva JASPERS sa momentálne pripravuje na programové obdobie štrukturálnych fondov 2014 – 2020, aby mohla rýchlo odštartovať.

Technická pomoc pre členské štáty

Technická pomoc zohráva v pomoci 12 členským štátom, ktoré vstúpili do Európskej únie od roku 2004, zásadnú úlohu pri príprave veľkých projektov predkladaných na grantové financovanie v rámci európskych štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Je to úloha iniciatívy pod názvom Spoločná pomoc na podporu projektov v európskych regiónoch (JASPERS), ktorá od svojho začiatku v roku 2006

Technická pomoc v rámci iniciatívy JASPERS sa poskytuje bezplatne a smeruje k lepšiemu a rýchlejšiemu čerpaniu dostupných finančných prostriedkov. Program JASPERS spravuje Európska investičná banka a jeho ústredie je v luxemburskom sídle banky s miestnym zastúpením v Bukurešti, Varšave a vo Viedni. Je spoločnou iniciatívou s Európskou komisiou, EBOR a nemeckou inštitúciou Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

Financovanie malých a stredných podnikov

V roku 2010 skupina EIB prostredníctvom sprostredkovateľov podporila približne 115 000 malých a stredných podnikov. EIB prispela sumou 10,0 mld. EUR v úverových linkách určených na ďalšie požičanie pre MSP, zatiaľ čo EIF poskytol malým a stredným podnikom záruky a rizikový kapitál v celkovej výške 2,8 mld. EUR.

Údaje za rok 2010 sú pre EIB porovnateľné s rekordnou úrovňou 12,7 mld. EUR z roku 2009 v čase vrcholiacej krízy.

Posilnená podpora EIB pre malé a stredné podniky (MSP) bola jedným z prvkov, ktorými banka podporovala hospodársky rast a zamestnanosť v rámci Plánu hospodárskej obnovy Európy prijatého radou ECOFIN – ministrami financií členských štátov – v decembri 2008. Cieľ stanovený v decembri 2008 radou ECOFIN, a to poskytnúť 30 mld. EUR v pôžičkách malým a stredným podnikom v období rokov 2008 – 2011, bol dosiahnutý jeden celý rok pred plánovaným termínom.

Vplyv vyššieho objemu úverov pre MSP bol objektívny a ďalekosiahly. Úverové linky EIB využilo v roku 2010 viac ako 63 000 MSP z celej EÚ. Jednou z podmienok pre sprostredkovateľov zabezpečujúcich úverové linky EIB je, že každému euru poskytnutému bankou musí sprostredkovateľ pridať najmenej jedno euro, čím sa suma dostupná pre MSP efektívne zdvojnásobuje. Sprostredkovatelia sú zároveň povinní preniesť cenovú výhodu atraktívnych podmienok EIB na európske malé a stredné podniky. Ku koncu roka mala EIB úverové linky s viac ako 170 finančnými sprostredkovateľmi v 24 z 27 členských štátov.

Počas krízy vynaložila EIB mimoriadne úsilie na pomoc malým a stredným podnikom v členských štátoch strednej a východnej Európy (kde sa objem podpísaných pôžičiek v roku 2010 pohyboval blízko úrovne z roku 2009) a v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách. Zatiaľ čo EIB pokračovala v bežnej úzkej spolupráci s miestnymi bankami, ktoré čelili problémom v dôsledku zhoršujúcej sa kvality ich úverových portfólií, v roku 2009 sa pripojila k EBOR a skupine Svetovej banky v spoločnom akčnom pláne medzinárodných finančných inštitúcií (MFI) s cieľom zvýšiť podporu pre MSP v strednej a východnej Európe na 24,5 mld.

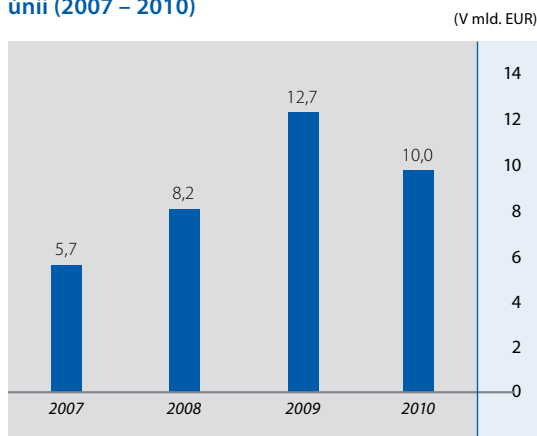
EUR na obdobie rokov 2009 – 2010. V rámci tohto plánu sa banka zaviazala zdvojnásobiť prostriedky, ktoré zvyčajne uvoľňuje, na celkovú sumu 11 mld. EUR do konca roka 2010, pričom tento cieľ splnila oveľa skôr v priebehu roka. Pôžičky EIB v rámci spoločného akčného plánu dosiahli na konci roka 2010 objem 14 mld. EUR, čo je o 25 % viac, než sa pôvodne plánovalo.

Nový úverový vzorec pre spoločnosti so strednou kapitalizáciou

EIB súčasne aktualizovala poskytovanie pôžičiek cestou sprostredkovateľov pre spoločnosti so strednou kapitalizáciou. Stredne kapitalizované spoločnosti – väčšie ako MSP a zamestnávajúce maximálne 3 000 ľudí – stále nemajú plný prístup k celému radu firemných finančných nástrojov. Finančná kríza mala bezprostredný a značný dopad na finančné prostriedky dostupné pre stredne kapitalizované spoločnosti, podobne ako ovplyvnila malé a stredné podniky. Komerčné banky – často hlavný alebo jediný zdroj financií pre spoločnosti so strednou kapitalizáciou – sprísnil úverové podmienky a zväčšili rozptyly. Vzniklo riziko, že obmedzenie úverov by bránilo novým investíciám spoločností so strednou kapitalizáciou, čo by bolo prekážkou hospodárskej obnovy Európy.

EIB na základe skúseností z financovania MSP preskúmala úver pre stredne kapitalizované spoločnosti – systém sprostredkovaných pôžičiek vytvorený v roku 2003 – s cieľom posilniť v roku 2010 podporu zo strany banky. Úver pre spoločnosti so strednou kapitalizáciou bol určený na investície do výšky 50 mil. EUR, čo je suma, ktorá by zvyčajne bola príliš malá na priamu pôžičku EIB, ale kde veľkosť spoločnosti so strednou kapitalizáciou a suma investície diskvalifikovali takúto spoločnosť z financovania EIB určeného pre MSP. Banka teraz zosúladiť postupy týkajúce sa projektov s nákladmi do 25 mil. EUR s postupmi uplatňovanými na menšie pôžičky pre MSP, pričom projekty s nákladmi od 25 mil. EUR do 50 mil. EUR sa riadia podľa zjednodušeného postupu schvaľovania projektov. Bude sa uplatňovať po počiatočnú skúšobnú dobu dvoch rokov, počas ktorých EIB očakáva podstatné zvýšenie podpory pre spoločnosti so strednou kapitalizáciou.

Pôžičky EIB pre MSP v Európskej únii (2007 – 2010)

Vplyv vyššieho objemu úverov pre MSP bol objektívny a ďalekosiahly.

EIF a MSP

Špecializovaným ramenom pre operácie financovania rizika MSP je Európsky investičný fond (EIF), ktorý spolu s EIB tvorí skupinu EIB. EIF po celý rok 2010 zohrával kľúčovú úlohu v podpore európskych MSP v období po kríze. Pri plnení si svojej úlohy základného investora fondu fondov dosiahol rekordné objemy podpísaných zmlúv v oblasti vlastného imania, pri ktorých využil zdroje v rámci všetkých mandátov a podporoval inovácie, rast, podnikanie a vytváranie pracovných miest. Prostredníctvom záručných produktov, ktoré EIF ponúka finančným sprostredkovateľom, sa prístup k financiám zlepšil pre viac ako 51 000 európskych MSP. EIF konajúc ako ručiteľ v transakciách s malými a strednými podnikmi prispel k oživeniu trhu sekuritizácie tým, že podpísal prvé dve transakcie od krízy.

Po fáze dôkladných príprav dnes plne funguje program regionálneho rozvoja pod názvom Spoločné

európske zdroje pre veľmi malé až stredné podniky (JEREMIE), pričom prvé financovanie už bolo vyplatené a dostalo sa k miestnym MSP. Program JEREMIE umožňuje regiónom a členským štátom využiť grantové financovanie zo štrukturálnych fondov na vytvorenie širokej škály finančných produktov. EIF rozširuje rozsah svojich operácií a zúčastňuje sa na nových iniciatívach motivovaných politikami EÚ, predovšetkým v európskom nástroji mikrofinancovania PROGRESS (EPMF), ktorý bol vytvorený s cieľom zlepšiť prístup k financiám pre mikropodnikateľov, nezamestnaných a ďalších osôb, pre ktorých je tradičný bankový systém neprístupný.

V roku 2010 EIF investoval viac ako 930 mil. EUR do rastových fondov rizikového kapitálu v Európe. V súčasnosti má celkové záväzky vo výške 5,4 mld. EUR vo viac ako 350 fondoch. EIF je jedným z hlavných hráčov v oblasti private equity v Európe. Hoci kapitálové nástroje EIF zlepšujú dostupnosť kapitálu pre MSP, je rovnako dôležité zamerať sa na aj na ich dlhové požiadavky poskytnutím záruk a sekuritizácie. V roku 2010 EIF poskytol záruky v celkovej výške 1,9 mld. EUR. Portfólio súhrnných nesplatených záruk predstavovalo ku koncu roka 2010 sumu 14,7 mld. EUR.

PROGRESS: riešenie problému vylúčenia zo spoločnosti pomocou mikrofinancovania

Európsky nástroj mikrofinancovania PROGRESS je nástroj spoločne financovaný Európskou komisiou a Európskou investičnou bankou, pričom každá inštitúcia prispieva sumou 100 mil. EUR. Nástroj PROGRESS, ktorý spravuje Európsky investičný fond, zlepšuje prístup k finančným prostriedkom pre určité ohrozené skupiny, ktoré majú sťažený prístup k tradičnému bankovému systému (napr. nezamestnaní, príslušníci menšín a iné osoby ohrozené sociálnym vylúčením), pre samostatne zárobkovo činné osoby a mikropodniky. Predpokladá sa, že nástroj PROGRESS bude mať podstatný vplyv na boj proti nezamestnanosti v rámci EÚ. Ku koncu roka 2010 sa už mikrofinančným inštitúciám poskytlo prvých 8 mil. EUR. Z nástroja by sa podľa predpokladov mal vyťažiť 3- až 3,5-násobok vložených finančných prostriedkov.

Nové nástroje a financovanie pre EIF

S cieľom poskytnúť EIF ďalší pracovný priestor na splnenie všetkých predpokladaných aktivít v oblasti rizikového kapitálu v dlhodobom horizonte, sa EIB rozhodla navýšiť finančné prostriedky zverené EIF v rámci mandátu pre rizikový kapitál o 1 mld. EUR. Dodatočné zdroje vytvárajú samoudržiavací revolvingový fond rizikového kapitálu vo výške 5 mld. EUR, ktorý sa použije predovšetkým na podporu technologických MPS v rannej fáze rozvoja a budú pôsobiť ako katalyzátor pri získavaní značných dodatočných investícií súkromného sektora v tomto odvetví.

V čase vrcholiacej krízy v roku 2009 EIB sprístupnila 1 mld. EUR, ktoré mal v jej mene investovať EIF ako mezanínový nástroj pre rast. Mezanínové financovanie je kombinácia dlhových a vlastných prostriedkov, často vo forme pôžičiek s nižšou prednosťou alebo určených na transformáciu do majetku, čo je obzvlášť vhodné pre rozvíjajúce sa malé podniky a malé podniky vo fáze rýchleho rastu. Na konci roka 2010 – a za ťažkých trhových podmienok – poskytol EIF v rôznych fondoch prostriedky v objeme 224 mil. EUR. Zmluvné požiadavky zabezpečujú, že príspevok banky je najmenej dvojnásobný, čím sa významne využíva pákový efekt intervencie skupiny EIB.

Budovanie infraštruktúry vnútorného trhu

V roku 2010 poskytla EIB úvery vo výške 7,8 mld. EUR na európske dopravné siete a ďalších 235 mil. EUR na dopravné projekty v Srbsku, ktoré nadväzujú na dopravné siete EÚ. V roku 2009 táto položka predstavovala sumu 11,2 mld. EUR.

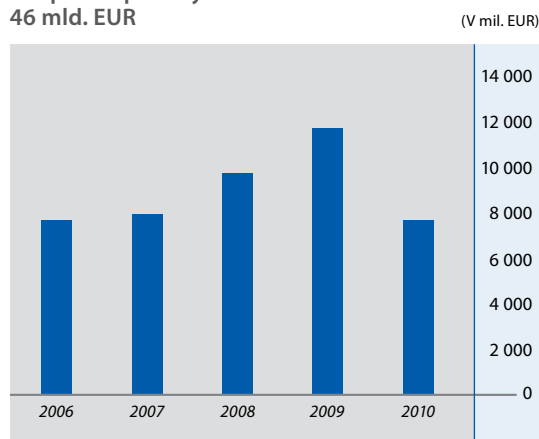
Vysokorychlostná železničná trať, Španielsko

Pôžičky EIB na transeurópske siete (TEN) sú spravidla vysoké, keďže podporujú veľké investičné projekty. Ak sa tieto projekty dočasne pozastavia, ako sa stalo z dôvodu hospodárskej a finančnej krízy, rozdiel v údajoch o úveroch poskytnutých EIB v jednotlivých rokoch môže byť značný. Nemení sa však význam železníc, diaľnic a vodných ciest ako zásadných faktorov prispievajúcich k fungovaniu vnútorného trhu, ako aj kľúčových prvkov konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a služieb.

V roku 2010 predstavovali železničné projekty po prvýkrát väčší objem financií EIB než investície do ciest. Financovanie železničných projektov bankou dosiahlo výšku 4,1 mld. EUR, čo je nárast o 30 % v porovnaní s rokom 2009 a viac ako polovica všetkých pôžičiek na siete TEN v roku 2010. Cestné projekty predstavovali sumu 2,5 mld. EUR v porovnaní so 4,5 mld. EUR z minulého roka. Dôležitú úlohu mali vysokorychlostné železnice, kde takmer 2 mld. EUR vo forme pôžičiek išli na výstavbu vysokorychlostných železničných tratí v Španielsku a Portugalsku a do tirolského úseku Brennerského železničného spojenia v Rakúsku.

Transeurópske dopravné siete

Podpísané pôžičky v rokoch 2006 – 2010:
46 mld. EUR

V roku 2010 sa financovanie udržateľnej dopravy vrátane mestskej dopravy z prostriedkov EIB zvýšilo o 50 % v porovnaní s rokom 2009 a dosiahlo sumu 9 mld. EUR. Trvalá udržateľnosť si vyžaduje kombináciu dopravných riešení a EIB uprednostňuje investície

do projektov železníc, vnútrozemských vodných ciest a námorných projektov. Banka poskytla úver vo výške 125 mil. EUR na výstavbu dvoch nových stavidiel a na bagrovacie práce na vnútrozemských vodných cestách vo Valónsku. Oba projekty sa nachádzajú na prioritnom transeurópskom koridore Rýn/Máza – Mohan – Dunaj.

Súkromné financovanie verejných investícií

Dobre fungujúce infraštruktúrne siete sú chrbtovou kosťou prosperujúceho hospodárstva. EÚ sa v nasledujúcom desaťročí bude musieť vysporiadať s potrebou veľkých investícií do infraštruktúry: v „starých“ členských štátoch treba obnoviť značnú časť existujúcich kapitálových aktív, v „nových“ členských štátoch stále pretrváva potreba zvýšiť množstvo infraštruktúrnych sietí. Keďže štátne rozpočty sú pod tlakom, narastá relatívny význam súkromných financií pre investície do infraštruktúry.

Verejno-súkromné partnerstvá (PPP) hrajú dôležitú úlohu pri investovaní do dopravných sietí, hoci ich počet sa čase krízy znížil. V partnerstvách PPP zvyčajne spolupracujú orgány štátnej správy a podniky s cieľom zabezpečiť financovanie, výstavbu a údržbu infraštruktúrnych projektov. Z hľadiska objemu úverov projekty PPP predstavovali 32 % pôžičiek EIB na transeurópske dopravné siete v roku 2010.

EIB má značné skúsenosti a odborné znalosti v oblasti financovania projektov PPP a zriadila Európske odborné centrum pre projekty PPP so sieťou členov, ktorá dnes, okrem EIB a Komisie, združuje 30 členských štátov EÚ a asociovaných krajín, ako aj mnohé regióny. Centrum umožňuje efektívnu výmenu skúseností a osvedčených postupov, poskytuje podporu pri príprave projektov a poradenské služby pre predkladateľov projektov prioritných transeurópskych sietí z radov verejného sektora a snaží sa oživiť financovanie formou PPP v budúcnosti.

Projektové dlhopisy EÚ na obzore

Myšlienku uviesť takzvané projektové dlhopisy EÚ spomenul ako prvý predseda Komisie Barroso počas príhovoru o stave Únie v Bruseli v septembri 2010. Hlavným cieľom tejto iniciatívy by bolo prilákať ďalšie financovanie zo súkromného sektora pre individuálne projekty v oblasti infraštruktúry. Projektové dlhopisy by pôsobili ako katalyzátor pri získavaní súkromného kapitálu, a nezvyšovali by teda priame financovania z verejných prostriedkov, ani by neprispievali k zadlženosti štátu. Upisovali by ich banky a inštitucionálni investori a v rámci mechanizmu rozdelenia rizika by mali podporu úverového posilnenia zo strany EIB a Komisie. Inštitucionálnych investorov, ako napríklad dôchodkové fondy, lákajú aktíva v oblasti infraštruktúry, pretože ich dlhá životnosť pomáha vyvažovať dlhodobé záväzky fondov.

Projektové dlhopisy sú jedným z finančných produktov, o ktorých sa diskutuje v rámci stratégie Európa 2020, a ak by sa stali plnohodnotnou súčasťou súboru nástrojov na financovanie infraštruktúry v EÚ, nestane sa tak skôr ako v rozpočtovom období 2014 – 2020.

Trvalá udržateľnosť si vyžaduje kombináciu dopravných riešení a EIB uprednostňuje investície do železničnej dopravy.

Stimulácia inovácií

Fakultná nemocnica Karolinska, Švédsko

EIB má už desaťročné skúsenosti a odborné znalosti v oblasti vedomostnej ekonomiky, keďže v období rokov 2000 – 2010 na ňu poskytla pôžičky vo výške takmer 103 mld. EUR, pričom len v roku 2010 to bolo 17 mld. EUR.

Podpora vytvorenia konkurencieschopnej vedomostnej ekonomiky schopnej trvalo udržateľného rastu je jednou z hlavných priorít banky. EIB od roku 2000 financuje investície do výskumu, vývoja a inovácií (VVI), vzdelávania a informačných a komunikačných technológií – pilierov vedomostnej ekonomiky.

Pôžičky z EIB sa v roku 2010 zameriavali na „vedomostný trojuholník“, ktorý spája vzdelávanie, výskum s vývojom a inovácie, pričom všetky tieto tri prvky sú kľúčové pre konkurencieschopnosť Európy a dlhodobý ekonomický rast. Posilnenie vedomostného trojuholníka má pozitívny vplyv nielen na konkurencieschopnosť, ale je dôležité aj pre boj proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu a nerovnosti.

Všetko sa začína vzdelaním

Kvalitnejšie vzdelávanie vytvára základ pre budúci hospodársky rast a zamestnanosť, a je jednou z kľúčových oblastí, na ktoré sa zameriava stratégia Európa 2020. Úvery z EIB sa vzťahujú na celý životný cyklus, počínajúc predškolským, základným, stredným a vysokým školstvom až po odbornú prípravu a vzdelávanie dospelých. V roku 2010 banka poskytla celkovo 4,4 mld. EUR na pôžičky na vzdelávacie projekty.

Pôžička EIB vo výške 200 mil. EUR pomohla vo francúzskom meste Lille zabezpečiť pre región 30 nových alebo zrekonštruovaných collèges (nižších stredných škôl), ktoré sú prístupné pre mladých ľudí s obmedzenou schopnosťou pohybu a sú vybavené vhodnými, vysokovýkonnými zariadeniami IT. Školy postavené v súlade s osvedčenými postupmi energetickej efektívnosti a spĺňajúce environmentálne štandardy využije 16 000 študentov.

Výskum a vývoj

Pôžičky EIB na výskum a vývoj predstavovali v roku 2010 celkovú sumu 7,3 mld. EUR a podporil sa z nich celý rad sektorov.

Súčasťou reakcie EIB na hospodársku krízu bola aj podpora inovačného výskumu a vývoja v automobilovom priemysle. V novembri 2008 bol vytvorený európsky nástroj pre ekologickú dopravu (ECTF), ktorého hlavným cieľom je poskytovať v krátkodobom horizonte podporu pre investície zamerané na znižovanie emisií a zvýšenie energetickej efektívnosti v európskom automobilovom priemysle. V čase bezprecedentného oslabenia dopytu bol nástroj ECTF určený na stabilizáciu úrovne predkladateľov investičných programov z oblasti výskumu a vývoja zo súkromnej sféry. V súlade s plánom sa v roku 2009 a 2010 z nástroja ECTF poskytlo ďalších 9 mld. EUR vo forme pôžičiek pre toto odvetvie a to spolu na 36 projektov. Na konci roka 2010 sa nástroj ECTF vyradil a očakáva sa, že následné úvery pre výskum a vývoj v automobilovom sektore sa vrátia na úroveň pred krízou. Hlavný záujem sa i naďalej sústreďuje na špičkové riešenia, ktoré pomôžu zlepšiť životné prostredie, ako aj konkurencieschopnosť Európy, napríklad na vývoj elektrických vozidiel.

V záujme maximálneho dosahu EIB spustila nové finančné nástroje na inovatívne riešenia a technológie, ktorých financovanie prostredníctvom bežných zdrojov financovania môže byť sťažené. Jedným z týchto nástrojov je finančný nástroj s rozdelením rizika (RSFF), ktorý je spoločnou iniciatívou Európskej komisie a banky a poskytujú sa z neho pôžičky na projekty zahŕňajúce vyššie riziko a vyššie prínosy. Pôžičky z nástroja RSFF podpísané v roku 2010 dosiahli výšku 1,8 mld. EUR, čo je medziročný pokles o 1 mld. EUR – znamenanie, že obmedzený prístup k úverom sa uvoľňuje pre spoločnosti, ktoré sa na vrchole krízy obrátili na EIB. Od vzniku nástroja RSFF v roku 2007 sa uzavreli pôžičky v objeme viac ako 6 mld. EUR. K výpožičným subjektom, ktorí v roku 2010 využili pomoc z nástroja RSFF, patrí aj spoločnosť AGFA, a to na investície do výskumu a vývoja v oblasti zdravotnej starostlivosti v Belgicku, Nemecku, Rakúsku a Francúzsku. Suma 130 mil. EUR bola určená na zlepšenie zdravotníckych

informačných technológií a zobrazovacej techniky, ktoré pomôžu nemocniciam znížiť náklady a dlhodo-
bo zabezpečiť kvalitnú zdravotnú starostlivosť.

Digitálne siete

Infraštruktúra informačných a komunikačných technológií posilňuje a urýchľuje šírenie informácií, poznatkov a inovácií, napríklad prostredníctvom prístupových sietí novej generácie, ako sú siete typu optika do bytu a mobilné širokopásmové pripojenie. Ho-

Posilnenie vedomostnej ekonomiky je dôležité aj pre hospodársky rast.

Sincrotrone Trieste, Taliansko

Vedomostná ekonomika

Financovanie

(V mil. EUR)

	2010	2000-2010
Infraštruktúra IKT	4 761	25 208
Vzdelávanie a odborná príprava	4 356	22 276
Výskum a vývoj	7 349	53 258
Iné	79	2 515
Spolu	16 544	103 258

landský projekt Reggefiber-to-the-home, na ktorý EIB v roku 2010 poskytla pôžičku vo výške 142,5 mil. EUR, zahŕňa roll-out širokopásmového prístupu s veľmi vysokou rýchlosťou. Konceptia je založená na otvorenom prístupe, s cieľom umožniť hospodársku súťaž medzi viacerými poskytovateľmi telekomunikačných služieb. Špeciálne optické vlákna sa dovedú do pri-

bližne 650 000 domácností. V roku 2010 poskytla EIB 4,8 mld. EUR na projekty informačných a komunikačných technológií.

EIF a inovácie

Program EIF venovaný prenosu technológií sa zameriava na potreby európskych výskumných organizácií. Transfer technológií je proces, ktorým sa výsledky výskumu a vývoja transformujú do predajných produktov alebo služieb. Táto komercializácia môže prebiehať niekoľkými spôsobmi, a to najmä prostredníctvom spolupráce medzi výskumnými organizáciami a priemyslom, cez licencovanie alebo postúpenie vlastníckych práv a vytváranie začínajúcich (start-up) podnikov alebo univerzitných firiem, ktoré sa oddelia od materských spoločností (spin-out).

Sincrotrone Trieste

IRUVX-FEL – infračervené, ultrafialové, röntgenové lasery na báze voľných elektrónov – majú pre európsku výskumnú infraštruktúru vysokú prioritu. V roku 2010 poskytla EIB spoločnosti Sincrotrone Trieste úver vo výške 20 mil. EUR na investície do lineárneho urýchľovača s cieľom zlepšiť optiku a zobrazovacie programy pre magnetické materiály a živé bunky. Pôžička bola určená aj na výstavbu trojgeneračnej elektrárne na zhodnocovanie „odpadovej energie“ z operácií v laboratóriu a na zníženie energetických potrieb.

Zaistenie bezpečných a konkurencieschopných dodávok energie

V roku 2010 bolo v pôžičkách vyplatených 14,8 mld. EUR, a tak podpora energetických projektov predstavuje v súčasnosti 20 % všetkých úverov EIB.

Súčasťou poslania EIB je pomôcť EÚ dosiahnuť ciele energetickej politiky zahŕňajúce trvalú udržateľnosť, konkurencieschopnosť a bezpečnosť dodávok. EIB si narastajúce investičné potreby uvedomuje a preto podstatne zvýšila úvery na projekty v oblasti energetiky.

EIB je prirodzeným partnerom pri financovaní energetickej infraštruktúry.

Budovanie energetickej infraštruktúry pre budúcnosť

So starnúcimi energetickými systémami a rapidne rastúcou potrebou ich rekonštrukcie sa investície do sietí stávajú kľúčovou prioritou Európy. EIB je prirodzený finančný partner a – ako najväčší poskytovateľ dlhových financií do energetických sietí v Európe – hrá tradične dôležitú úlohu pri financovaní energetickej infraštruktúry. Pôžičky EIB na podporu energetických sietí dosiahli v roku 2010 výšku 3,8 mld. EUR. EIB podporuje najmä veľké európske prepojenia, ako napríklad modernizáciu a rozšírenie elektrickej prenosovej sústavy v Španielsku s cieľom zvýšiť pripojiteľnosť a umožniť zvýšenie efektivity pri dodávke energie z tradičných a obnoviteľných zdrojov, ktoré EIB podporila financiami vo výške 600 mil. EUR. K ďalším vlajkovým projektom z roku 2010 patrí energetické spojenie, ktoré spája predtým izolovanú Maltu s európskou sieťou (100 mil. EUR), a ďalšie medzinárodné prepojenia, ako napríklad modernizácia maďarskej prenosovej sústavy, čo prispelo k zvýšeniu jej vnútornej i cezhraničnej kapacity (50 mil. EUR).

Medgaz, Alžírsko

Diverzifikácia zdrojov energie, zabezpečenie dodávok v Európe

Investície do diverzifikácie a bezpečnosti dodávok energie predstavovali v roku 2010 sumu 3,7 mld. EUR. K financovaným projektom patrili zariadenia na kombinovanú výrobu tepla a elektriny vo Fínsku, Taliansku a Španielsku a elektrárne na zemný plyn, ako aj budovanie plynových polí v dánskych a nórskech vodách Severného mora.

V roku 2010 EIB, EBOR a Medzinárodná finančná korporácia (člen skupiny Svetovej banky) podpísali mandátny list na posudzovanie projektu plynovodu Nabucco, ktorý má prepravovať plyn z oblasti Kaspického mora a Blízkeho východu na európske spotrebiteľské trhy. Plynovod má uspokojiť budúci dopyt EÚ po plyne a diverzifikovať dodávateľské krajiny dodávajúce plyn pre Európu. Včasné zaangažovanie troch medzinárodných finančných inštitúcií prispeje k tomu, aby projekt Nabucco splňal najvyššie štandardy v oblasti posudzovania environmentálnych a sociálnych rizík a v oblasti verejného obstarávania. Hodnotenie projektu bude zahŕňať dôkladné posúdenie obchodných, sociálnych a environmentálnych aspektov. Potenciálny finančný balík na investície predstavuje okolo 4 mld. EUR, z čoho 2 mld. EUR poskytne EIB.

Najúčinnnejší spôsob, ako dosiahnuť ciele EÚ v oblasti udržateľnosti, konkurencieschopnosti a bezpečnosti dodávok energie, je podporovať investície do energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie. Tieto dve investície v celkovej výške 7,3 mld. EUR tvorili takmer polovicu všetkých investícií v oblasti energetiky financovaných v roku 2010. Ďalšie informácie o pôžičkách EIB na oblasť energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie sa uvádzajú v kapitole venovanej opatreniam proti zmene klímy.

Investície do energetiky mimo EÚ

V roku 2010 sa EIB rozhodla navýšiť viacročný nástroj na energetickú udržateľnosť a bezpečnosť dodávok o 50 % a to na sumu 4,5 mld. EUR na účely financovania projektov v susedných krajinách, krajinách AKT, v Južnej Afrike, Ázii a Latinskej Amerike. Do konca roka sa podpísalo, schválilo a na schválenie vyčlenilo viac ako 100 % z pôvodných 3 mld. EUR. Väčšina finančných prostriedkov v rámci viacročného nástroja smerovala do investícií do obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti.

Mimo tohto nástroja, ale v rámci mandátu FEMIP pre stredomorské krajiny sa spoločnosti MEDGAZ poskytla pôžička vo výške 500 mil. EUR, ktorá výrazne prispela k bezpečnosti dodávok energie v EÚ. Pôžička banky sa čerpá na výstavbu plynovodu medzi Alžírskom a Španielskom vrátane terminálu na odber plynu na španielskej strane a kompresorovej stanice v Beni Saf v Alžírsku.

Podpora opatrení na ochranu klímy

Inštalácia pobrežnej
veternej turbíny,
Belgicko

Pôžičky na opatrenia proti zmene klímy dosiahli v roku 2010 výšku 20,5 mld. EUR, čo je takmer 30 % všetkých pôžičiek EIB. Opatrenia na ochranu klímy – zmiernenie zmien, ako aj prispôsobenie sa zmenám – sú pre EIB najvyššou prioritou.

Úverová činnosť banky v tejto oblasti plne podporuje cieľ „ekologického rastu“, ktorý je základom stratégie Európa 2020. Opatrenia EIB na ochranu klímy sa zameriavajú na nízkouhlíkové investície, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov, a na klimaticky odolné projekty, ktoré zlepšujú prispôsobenie sa dôsledkom zmeny klímy. Podpora zmiernenia a prispôsobenia prebieha v rámci politik poskytovania úverov EIB pre jednotlivé sektory, a to najmä pre sektory energetiky, dopravy, vodného hospodárstva, čistenia odpadových vôd, nakladania s tuhým odpadom, lesníctva a výskumu, vývoja a inovácií.

Geotermálny komplex Hellisheidi, Island

Uplatňovanie hľadiska

Hľadisko opatrení na ochranu klímy sa v úverových aktivitách EIB uplatňuje čoraz viac. Uplatňovanie hľadiska je v podstate zladenie financovania EIB so stratégiou banky v oblasti opatrení na ochranu klímy. V praxi to znamená, že klimatické aspekty sa postupne začleňujú do všetkých operácií EIB a stávajú sa neoddeliteľnou súčasťou interných procesov.

EIB posudzuje projekty vplyvajúce na zmenu s cieľom zabezpečiť, že zahrňujú a spĺňajú európske a medzinárodné uznané požiadavky klimateckej politiky, využívajú najlepšie dostupné technológie a pri implementácii a prevádzke dôsledne podporujú nízkouhlíkový a klimaticky odolný rast. Banka vytvorila vlastnú metodiku merania emisií skleníkových plynov vyprodukovaných projektmi, ktoré financuje, a hodnotí potenciál príslušných projektov generovať uhlíkové kredity.

Uplatňovanie hľadiska je zladenie financovania EIB so stratégiou v oblasti opatrení na ochranu klímy.

Projekty v citlivých odvetviach sa skúmajú, či sa v projektovom cykle zohľadňujú klimatické rizikové faktory. Banka zároveň začlenila aspekty prispôsobenia do mnohých svojich politik poskytovania úverov pre jednotlivé sektory a financuje projekty prispôsobenia sa zmenám klímy, a to predovšetkým v odvetví vodného hospodárstva. Tento prístup sa rozširuje na celé portfólio EIB. Banka môže pomôcť predkladateľom projektov z verejného aj súkromného sektora pri príprave a financovaní projektov určených na zmiernenie zmien a prispôsobenie sa im prostredníctvom programov technickej pomoci. Tým presadzuje osvedčené postupy, poskytuje politické usmernenie a zabezpečuje prospešné budovanie kapacít.

Partnerstvá

EIB však v tomto smere nepôsobí sama. Problém je globálny, a odpoveďou musí byť spolupráca v celosvetovom meradle. Banka úzko spolupracuje s ostatnými inštitúciami EÚ, vládami krajín EÚ aj partnerských krajín a inými medzinárodnými alebo bilaterálnymi finančnými inštitúciami. Pôsobí ako katalyzátor a skúsený partner v oblasti podpory investícií do klimatického sektora v Európe aj mimo nej. Spolufinancuje nízkouhlíkové a klimaticky odolné projekty so spoločnosťami zo súkromnej sféry a s verejným sektorom, pričom dokáže pomôcť využiť pákový efekt financovania.

Prostredníctvom iniciatívy ELENA (Miestna európska energetická pomoc) banka a Európska komisia pomáhajú pri príprave veľkých investícií do udržateľnej energie v mestách a regiónoch. Ako príklad celého radu

fondov vytvorených s inými inštitúciami a súkromným sektorom na kapitálové investície do obnoviteľných zdrojov energie, energetickej efektívnosti a lesníctva možno uviesť fond Dasos Timberland, fond Marguerite a fond DIF na obnoviteľnú energiu. Investície z fondu globálnej energetickej efektívnosti a obnoviteľnej energie (GEEREF) sa zameriavajú na obnoviteľné zdroje energie a energetickú efektívnosť prostredníctvom fondov na infraštruktúru udržateľnej energie v rozvojových krajinách a v ekonomikách v stave prechodu. Fond využíva poradenstvo skupiny EIB a podporu EÚ, Nemecka a Nórska, ako aj investorov z rozvíjajúcich sa trhov. Všetky uhlíkové fondy EIB boli navyše zriadené v spolupráci s ďalšími národnými alebo medzinárodnými finančnými inštitúciami. Uviedli sme zopár príkladov iniciatív na ochranu klímy, ktoré EIB realizuje spoločne s európskymi a medzinárodnými partnermi.

Investície do obnoviteľných a efektívnych zdrojov energie

Investície do obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti sú hlavným pilierom pôžičiek EIB v sektore energetiky a prispievajú k tomu, aby dodávky energie do Európy boli udržateľnejšie, konkurencieschopnejšie a bezpečnejšie.

Investície do obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti sú najlepším spôsobom, ako pomôcť Európskej únii dosiahnuť ciele v oblasti energetiky a klímy do roku 2020. Patrí medzi ne záväzok znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % pod úroveň z roku 1990, zvýšiť podiel využívania obnoviteľnej energie v celkovej spotrebe energie na 20 % a zvýšiť energetickú efektívnosť o 20 %.

Obnoviteľné zdroje energie

Pôžičky EIB na energiu z obnoviteľných zdrojov sa v posledných niekoľkých rokoch rapídne zvyšovali až na úroveň 6,2 mld. v roku 2010. Podiel úverov na obnoviteľné zdroje na celkovom energetickom portfóliu EIB narástol z menej než 10 % v roku 2006 na takmer 30 % v roku 2009 a 34 % v roku 2010. Väčšina týchto pôžičiek smeruje do projektov veternej a solárnej energie.

Medzi investície, ktoré EIB podporila v roku 2010, patrí aj investičný program spoločnosti Enel Green Power v Taliansku, ktorý sa zameriava na inštaláciu nových zariadení s kapacitou 840 MW z obnoviteľných zdrojov energie formou výstavby malých a stredných veterných a fotovoltaických elektrární v 50 lokalitách po celom Taliansku, sústredených prevažne na juhu krajiny. Celkové náklady trojročného investičného programu EGP dosiahnu približne 1,26 mld. EUR, pričom takmer polovicu z nich zabezpečí EIB.

Pôžičky EIB na energiu z obnoviteľných zdrojov sa rapídne zvyšovali.

Eolicas de Mougueiras, Portugalsko

Prudko rastú investície do pobrežných veterných fariem v EÚ. V roku 2010 EIB požičala 450 mil. EUR na výstavbu druhej a tretej fázy pobrežnej veternej farmy Thornton Bank, ktorá leží približne 30 km od belgického pobrežia v Severnom mori. Výstavba bude prebiehať v rokoch 2011 až 2013 a pôjde o prvé použitie pobrežných veterných turbín s výkonom 6 MW. Združená kapacita 48 turbín bude 295 MW, čím plná kapacita veternej farmy dosiahne 325 MW, čo stačí na zásobovanie energiou pre 600 000 obyvateľov a zabráni vzniku 450 000 ton emisií uhlíka ročne. Pôžička z EIB bola súčasťou nenávratného finančného balíka vo výške 1,3 mld. EUR, na ktorom participovali aj dve exportno-úverové agentúry a sedem komerčných bánk. Časopis Project Finance International ocenil tento finančný balík ako „obchod roka v oblasti obnoviteľnej energie“.

Energetická efektívnosť

Pôžičky EIB do energetickej efektívnosti sa v období rokov 2008 a 2009 zdvojnásobili na 1,5 mld. EUR a neprestali sa zvyšovať ani v roku 2010, kedy dosiahli výšku 2,3 mld. EUR. Aspekty energetickej efektívnosti

ti sa vo všeobecnosti zohľadňujú vo všetkých projektoch posudzovaných bankou.

V roku 2010 poskytla EIB mestu Bukurešť podporu formou pôžičky vo výške 70 mil. EUR na financovanie energetickej efektívnej rekonštrukcie viacpodlažných bytových domov v hlavnom meste. Tieto finančné prostriedky pomôžu znížiť spotrebu energie v budovách, ktorých sa projekt tepelnej obnovy týkal, približne o 50 %. Celková úspora energia po realizácii celého programu bude predstavovať približne 160 GWh ročne.

Spoločná iniciatíva EIB a Európskej komisie pod názvom ELENA pomáha miestnym orgánom vypracovávať projekty z oblasti energetickej efektívnosti alebo obnoviteľných zdrojov energie. Všetko smeruje k tomu, že v nasledujúcich rokoch sa zmobilizuje viac ako 2 mld. EUR na tieto investície. Provincia Barcelona viedla prípravné práce na programe v hodnote 500 mil. EUR, v rámci ktorého sa nainštalujú solárne panely na verejné budovy a energetická efektívnosť sa zvýši na úroveň 280 GWh energie ročne, pričom emisie CO₂ sa znížia o ekvivalent 170 000 až 200 000 ton.

Fotovoltaická elektráreň Sunray Montalto di Castro

V Montalto di Castro v Taliansku sa z pôžičky vo výške 98 mil. EUR podporí výstavba a prevádzka dvoch fotovoltaických elektrární so systémom sledovania, pri ktorom sa zariadenie počas dňa otáča za slnkom. Tieto systémy dodávajú o 25 % energie viac ako fixné systémy. Investície do obnoviteľnej energie sa financujú z dlhopisov emitovaných predkladateľom projektu prostredníctvom osobitného účelového mechanizmu. EIB sa aktívne podieľala na štruktúrovaní tejto transakcie a zakúpením polovice dlhopisov sa stala hlavnou financujúcou stranou. Silný predvážací účinok tejto transakcie na inštitucionálnych investorov sa už prejavuje. Časopis Project Finance International ocenil túto transakciu ako „dlhopisový obchod roka“.

Fotovoltaická elektráreň Sunray Montalto di Castro, Taliansko

Financovanie a uskladňovanie uhlíka

Iniciatívy zamerané na financovanie uhlíka predstavujú nedeľiteľnú súčasť reakcie EIB na úlohy, ktoré prináša zmena klímy.

V roku 1997 priemyselné krajiny podpísali Kjótsky protokol, v ktorom sa zaviazali znížiť emisie skleníkových plynov (GHG). Majú však možnosť splniť svoje ciele tým, že budú financovať úsporu týchto emisií inde na svete. To viedlo k vytvoreniu trhu s uhlíkovými kreditmi, kde možno obchodovať s právami na emitovanie skleníkových plynov, a k zriadeniu európskeho systému obchodovania s emisiami v EÚ v roku 2005. V roku 2008 sa EÚ zaviazala znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % v porovnaní s úrovňou z roku 1990, a to do roku 2020.

Úloha EIB vo financovaní uhlíka

Banka v spolupráci s ďalšími verejnými a súkromnými finančnými inštitúciami na národnej i medzinárodnej úrovni vytvorila súbor trhových nástrojov na podnietenie obchodovania s uhlíkom. Svojou účasťou na garantovaní uhlíkových fondov presadzuje EIB využívanie kapitálu verejného i súkromného sektora na podporu nízkouhlíkových projektov.

Uhlíkové fondy, ktoré spolugarantuje EIB, sa zameriavajú najmä na menej rozvinuté oblasti trhu s uhlíkom. Z týchto prostriedkov sa kupujú uhlíkové kredity vytvorené ekologickými investíciami, a ďalej sa predávajú krajinám a firmám, ktoré ich potrebujú na dosiahnutie svojich emisných cieľov. Týmto spôsobom im pomáhajú splniť si svoju povinnosť dodržať uhlíkové emisie na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni, a to najmä v zmysle európskeho systému obchodovania s emisiami a v zmysle medzinárodných dohôd. Okrem toho pomáhajú podporiť ekonomiky v stave prechodu a rozvojové krajiny, aby získavali prostriedky na nízkouhlíkové investície.

Vežová elektráreň – Solucar, Španielsko

Všetky uhlíkové fondy garantované EIB s prispôsobenými cieľmi, štruktúrou, regionálnym zameraním a účastníkmi sú určené na rozšírenie kapacity trhu a doplnenie účastníkov trhu s uhlíkom z verejného sektora, nie na ich vytlačenie. V iniciatívach EIB v súvislosti s uhlíkovým fondom sa tiež predpokladá vývoj na trhu a podporuje sa dôvera k regulačným rámcom. To sa týka najmä obdobia po roku 2012, keď uplynie platnosť Kjótskeho protokolu. Banka takto pomáha podporovať projekty a trhy, ktoré by sa inak nevyvíjali.

Uhlíkové fondy spolugarantované zo strany EIB

Mnohostranný fond uhlíkových kreditov (MCCF) vytvorila EIB a EBOR s cieľom rozvíjať trh s uhlíkom v krajinách od strednej a východnej Európy až po strednú Áziu. Cieľom je pomôcť týmto krajinám splniť povinné a dobrovoľné ciele znižovania emisií. Suma 208,5 mil. EUR, ktorá sa získala do fondu MCCF, slúži najmä na uhlíkové kredity na báze projektov, ale aj na programy ekologických investícií.

Program nákupu uhlíka, ktorý uplatňuje EIB spoločne s KfW, zahŕňa prvú tranžu určenú na pomoc malým a stredným podnikom v EÚ, ktoré musia dosiahnuť súlad s európskym systémom obchodovania s emisiami. Druhá tranža programu podporuje projekty lokalizované v najchudobnejších, najmenej rozvinutých krajinách. Uhlíkový program II organizácií EIB a KfW sa týka emisných kreditov z obdobia Kjótskeho protokolu aj po ňom. Celkový rozpočet na tieto dve tranže je približne 190 mil. EUR.

Uhlíkový fond po roku 2012 je iniciatíva, ktorú vytvorila EIB spolu s ďalšími štyrmi verejnými finančnými inštitúciami na posilnenie dôvery k zavedeniu regulačného režimu nad rámec Kjótskeho protokolu. Tento fond, prvý svojho druhu, má rozpočet 125 mil. EUR. Prispel už k rozvoju niekoľkých projektov v Ázii, Afrike a Latinskej Amerike nákupom uhlíkových kreditov, ktoré sa vygenerujú využitím veternej energie, lepšieho odpadového hospodárstva a energeticky efektívnych technológií.

Uhlíkové kredity z Estónska a Litvy

Mnohostranný fond uhlíkových kreditov, ktorý vytvorila EIB a EBOR, súhlasil v roku 2010 s kúpou uhlíkových kreditov od skupiny veterných elektrární, ktoré spravuje spoločnosť OÜ Nelja Energia, firma využívajúca obnoviteľné zdroje energie v 100 % vlastníctve spoločnosti Fre-energy AS, popredného estónskeho investora do obnoviteľných zdrojov energie vo východnej Európe. V zmysle kúpnej zmluvy fond MCCF nadobudne uhlíkové kredity vyplývajúce zo šiestich veterných fariem s celkovou kapacitou 76 MW v Estónsku a Litve.

EIB vytvorila v spolupráci so Svetovou bankou uhlíkový fond pre Európu (CFE), ktorý sa zameriava na členské štáty EÚ a európsky súkromný sektor. Fond s kapitálom 50 mil. EUR získava emisné kredity z oprávnených projektov podľa flexibilných mechanizmov Kjótskeho protokolu, ktoré sú zlučiteľné s európskym systémom obchodovania s emisiami. Fond

CFE môže navyše investovať až 20 % svojho kapitálu do ekologických investičných programov.

Prvý uhlíkový fond vo frankofónnej Afrike a prvý národný fond založený spoločne s EIB – Fonds Capital Carbone Maroc – podporuje projekty na báze Mechanizmu čistého rozvoja (CDM) získavaním uhlíkových kreditov na obdobie rokov 2008 – 2017. Hodnota fondu je 300 mil. MAD (vyše 26 mil. EUR).

Zachytávanie a uskladňovanie uhlíka

EIB úzko spolupracuje s Európskou komisiou na podpore mechanizmov predvádzania projektov zachytávania a uskladňovania uhlíka (CCS) v Európe i mimo nej.

Rok 2010 priniesol vznik spolupráce medzi EIB a Komisiou na implementácii najväčšieho svetového programu investícií do predvádzacích projektov nízkouh-

líkových technológií a obnoviteľných zdrojov. Táto iniciatíva, označovaná ako NER300, poskytne značnú finančnú podporu pre najmenej osem projektov zahŕňajúcich technológie CCS a pre najmenej 34 projektov týkajúcich sa inovatívnych technológií obnoviteľných zdrojov energie. Cieľom je stimulovať nízkouhlíkový hospodársky rozvoj v Európe, ktorý vytvorí nové „ekologické“ pracovné miesta a prispeje k dosiahnutiu ambiciózných cieľov EÚ v oblasti zmeny klímy.

Prvá výzva na predkladanie návrhov, zverejnená v novembri, signalizovala začiatok plnenia iniciatívy NER300, ktorá nesie takýto názov, pretože bude financovaná z predaja 300 miliónov emisných kvót v rezerve pre nových účastníkov (NER) z európskeho systému obchodovania s emisiami. V súčasných trhovách cenách emisných kvót je hodnota iniciatívy približne 4,5 mld. EUR, čím sa z nej stáva najväčší takýto program na svete. Program pákovým efektom prinesie investície v celkovej výške viac ako 9 mld. EUR.

Uhlíkové fondy EIB podporujú dôveru k regulačným rámcom.

Zabezpečenie trvalej udržateľnosti miest

Jadrom opatrení na ochranu klímy sú ekologickejšie mestá a ich udržateľnosť.

Most Øresund, Dánsko - Švédsko

V roku 2010 poskytla EIB pôžičku vo výške 4,1 mld. EUR na zvýšenie trvalej udržateľnosti európskych miest prostredníctvom obnovy mesta, mestskej dopravy a nemocníc.

JESSICA pre mestá

Trvalo udržateľný rozvoj miest, je hlavným cieľom iniciatívy JESSICA, spoločnej európskej podpory udržateľných investícií v mestských oblastiach, ktorú vypracovala Európska komisia a Európska investičná banka v spolupráci s Rozvojovou bankou Rady Európy. Prostredníctvom iniciatívy JESSICA majú členské štáty možnosť využiť istú časť svojho grantu zo štrukturálnych fondov EÚ na návratné investície do projektov, ktoré tvoria súčasť integrovaného plánu udržateľného rozvoja miest. Tieto investície, ktoré môžu mať formu vlastného kapitálu, úverov alebo

záruk, sa poskytujú na projekty prostredníctvom fondov rozvoja miest a holdingových fondov.

Ku koncu roka 2010 sa podpísalo 15 holdingových fondov v celkovej sume viac ako 1,5 mld. EUR. Jedným z nich bol aj holdingový fond zriadený v Grécku: s ministerstvom hospodárstva, ktoré bude spolu s EIB a gréckymi obcami vyhľadávať oprávnené mestské projekty, sa uzavrela zmluva na 258 mil. EUR. V Škótsku sa z fondu iniciatívy JESSICA investuje 50 mil. GBP do obnovy podnikateľských a dopravných uzlov a programov ekologického bývania. Rekonštrukčné práce zahŕňajú obnovu opustených miest, z ktorých sa stanú nové podnikateľské priestory, zóny s bezdrôtovými technológiami, ekologickou energiou pre sociálne bývanie a efektívnejšími dopravnými systémami. V roku 2010 sa Litva stala prvou krajinou, v ktorej sa finančné prostriedky z iniciatívy JESSICA vyplátili sprostredkovateľom a pridělili na konkrétne projekty obnovy miest.

Ekologická doprava

Verejná doprava šetrná k životnému prostrediu je v udržateľných mestách nevyhnutnosťou. Investície do verejnej dopravy nielen že zlepšujú kvalitu ovzdušia a znižujú hlukovú záťaž podporou prechodu zo súkromnej na verejnú dopravu a znížením dopravného preťaženia, ale pomáhajú aj v boji proti zmene klímy tým, že zlepšujú energetickú efektívnosť a obmedzujú emisie skleníkových plynov. Pôžičky z EIB na projekty verejnej dopravy v Európskej únii dosiahli v roku 2010 výšku 8,5 mld. EUR.

Verejná doprava šetrná k životnému prostrediu je v udržateľných mestách nevyhnutnosťou.

Vďaka výstavbe novej podzemnej železničnej trate, ktorú čiastočne financuje EIB, sa v Štokholme od roku 2017 zdvojnásobí kapacita prímestských vlakov. Banka uvoľňuje 600 mil. EUR na projekt Citybanan, tunel pre prímestské vlaky pod centrom Štokholmu. Projekt zahŕňa nový tunel dĺžky 6 km pod historickým centrom hlavného mesta, dve nové podzemné stanice a železničný most. Tento projekt uvoľní kapacitu na súčasnej železničnej trati vedúcej cez mesto, čo umožní rozšírenie regionálnej a celoštátnej vlakovej dopravy. Verejná doprava bude atraktívnejšia, čo ľudí dochádzajúcich do mesta povzbudí prestať využívať cesty a prinesie značný prospech pre životné prostredie. Citybanan je pre EÚ zároveň projektom prioritnej transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) a súčasťou programu severského trojuholníka, v rámci ktorého sa modernizuje cestná, železničná a námorná infraštruktúra vo Fínsku a Švédsku.

Investície do mestskej dopravy a železníc financované z EIB sa neobmedzujú len na členské štáty EÚ. Vo Vietname napríklad banka poskytla dve pôžičky v celkovej výške 223 mil. EUR na podporu projektov výstavby metra v Hanoji a Hočiminovom meste. Systémy verejnej dopravy v oboch mestách pomáhajú znižovať znečistenie a spotrebu paliva tým, že sa

zabezpečuje spoľahlivá, rýchla železničná služba šetrná k životnému prostrediu vedúca pozdĺž trás, ktoré predtým využívali len cestné dopravné prostriedky. Zlepší sa mobilita pre mnohých ľudí a zmiernia sa dopravné zápchy. K dnešnému dňu EIB financovala približne 80 projektov výstavby metra v Európskej únii a 10 projektov v krajinách mimo EÚ.

Odpad ako príležitosť

Každá osoba v krajinách EÚ-27 vyprodukuje v priemere 525 kg tuhého komunálneho odpadu ročne. Neprimerané nakladanie s týmto odpadom má na jednej strane priamy negatívny vplyv na kvalitu života, verejné zdravie, životné prostredie a zmenu klímy. Na druhej strane odpad predstavuje stratu potenciálne cenných zdrojov vo forme materiálu a energie, druhotného použitia, recyklácie a zhodnotenia, čo môže priniesť značné čisté prínosy. Nakladanie s tuhým odpadom preto nie je len problémom z hľadiska životného prostredia a zdravia, ale aj ekologickou ekonomickou príležitosťou. Pôžičky z EIB podporujú prevenciu vzniku odpadu a jeho druhotné využitie, ako aj kapitálové investície do zariadení na spracovanie zvyškového odpadu zostávajúceho po recyklácii v ďalšej etape, napríklad do spaľovaní s rekuperáciou energie a mechanických/biologických čističiek alebo do zariadení na čistenie separovaného odpadu. V roku 2010 poskytla EIB pôžičky v celkovom objeme 89 mil. EUR na takéto projekty.

Elektrické vozidlá Renault, Francúzsko

Fond GINKGO, Luxembursko

Miestne orgány hľadajú alternatívne zdroje financovania na pokrytie vysokých nákladov spojených s čistením znečistených lokalít. EIB v roku 2010 investovala 15,6 mil. EUR do súkromného kapitálového fondu GINKGO registrovaného v Luxembursku, ktorý nadobúda hneď lúky vo Francúzsku a Belgicku, vyčistí ich a predáva, prípadne na nich postaví energeticky efektívne domy, kancelárie a obchodné budovy.

Vo fínskom Lahti EIB poskytla pôžičku vo výške 75 mil. EUR pre miestnu energetickú spoločnosť Lahti Energy na výstavbu jedného z najmodernejších zariadení premieňajúcich odpad na teplo a elektrinu. Lahti Energy je medzinárodné centrum výnimočnosti v oblasti technológií kogenerácie tepla a elektriny, ktoré produktívne využíva teplo a rozvádza ho do teplárenských sietí. Nové zariadenie, ktoré bude spaľovať odpad z podnikov a domácností v Lahti a Helsinkách, spracuje ročne 250 000 ton a vyrobí 90 MW tepla a 50 MW elektrickej energie. To je podstatne viac ako sa generuje v existujúcich zariadeniach, a to vďaka novému procesu splyňovania a spaľovania pri vysokých teplotách a vysokom tlaku pary.

Zdravie v meste

V roku 2010 EIB poskytla celkovo 2,7 mld. EUR na pôžičky pre 14 mestských nemocníc v EÚ. Financie z EIB určené pre nemocnice zlepšujú sociálne a mestské prostredie a prispievajú k trvalo udržateľným spoločnostiam. Pôžičky z banky pomáhajú výpožičným subjektom zabezpečiť najmodernejšiu zdravotnú starostlivosť v rámci projektov, ktoré prispievajú k miestnej ekonomike a obnove mesta. Tieto nemocnice majú často výskumné strediská napojené na univerzity.

EIB poskytla pôžičku vo výške 325 mil. EUR pre Univerzitu v Leuvene a jej fakultnú nemocnicu určenú na výstavbu a dokončenie Kampusu zdravotníckych vied Gasthuisberg, prvotriedne lekárske a univerzitné centrum zabezpečujúce akútnu starostlivosť, vzdelávanie a výskumu na jedinom mieste v Leuvene.

Prispôsobenie sa zmene klímy

EIB ako doposiaľ najväčší zdroj úverového financovania globálneho vodohospodárstva stanovila integrované riadenie vodných zdrojov a prispôsobenie sa zmene klímy za hlavné ciele budúcich úverových operácií.

Zvýšená frekvencia extrémnych poveternostných podmienok má vážne dôsledky na dostupnosť a kvalitu zdrojov sladkej vody, čo vedie k prírodným katastrofám súvisiacim s vodou, ku ktorým patria suchá a povodne. Predvídateľné a preventívne prispôsobenie sa dôsledkom zmeny klímy je efektívnejšie a menej nákladné ako vynútené, mimoriadne opatrenia na poslednú chvíľu. Projekty, ktoré banka financuje banka v odvetví vodného hospodárstva, sa preto zameriavajú na ochranu sladkovodných zdrojov, trvalo udržateľné hospodárenie s vodou, ochranu morských a pobrežných zón a na ďalšie adaptačné opatrenia.

V roku 2010 sa EIB pripojila k sieti finančných inštitúcií, verejnoprospešných služieb, združení, výskumných ústavov a mimovládnych organizácií združených pod názvom Global Water and Adaptation Action Alliance.

Po celom svete

Väčšina súčasných adaptačných projektov financovaných z EIB sa nachádza v Európskej únii. V roku 2010 banka požičala 20 mil. EUR na rozšírenie kanalizačných a splaškových systémov v oblasti Veľkého Limassolu na Cypre, čo zahŕňalo aj výstavbu kolektorov na odvod dažďovej vody.

V Rusku EIB spolu s NIB, EBOR a IFC financovala petrohradskú protipovodňovú bariéru. Protipovodňová bariéra dlhá 25 km pri ústí rieky Nevy chráni mesto

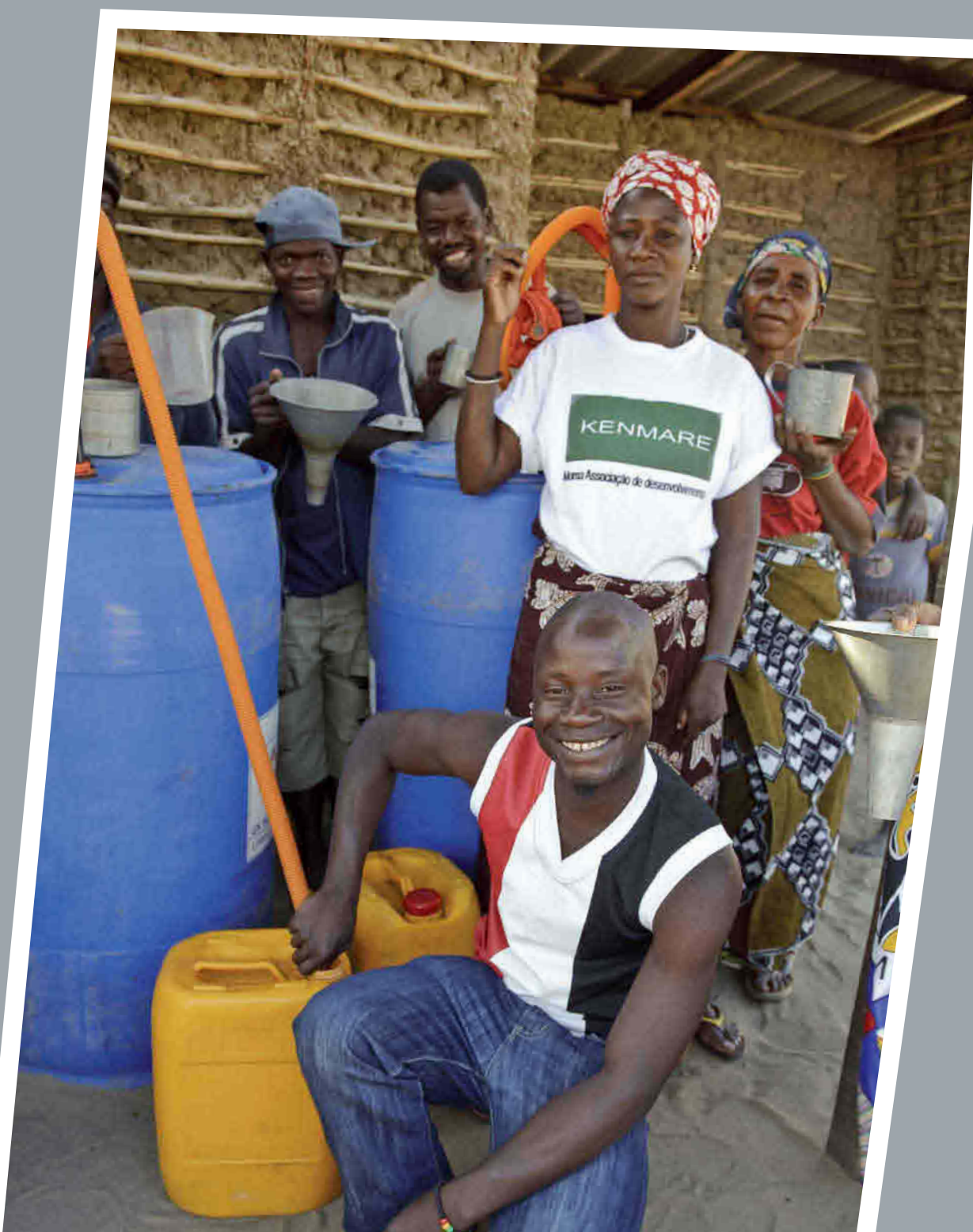
Integrácia stratégií v oblasti vodohospodárstva a kanalizácie zvyšuje odolnosť voči zmene klímy.

Juhozápadná čistíčka odpadových vôd, Petrohrad, Rusko

Petrohrad a jeho päť miliónov obyvateľov. Pohyblivá bariéra pomáha riešiť hrozbu veľkých povodní, ktoré sužujú mesto už od jeho vzniku, no ešte častejšie v posledných desaťročiach. Ide o jednu z najväčších konštrukcií protipovodňovej ochrany na svete v celkovej hodnote viac ako 500 mil. EUR. EIB zároveň poskytuje poradenstvo k technickým, prevádzkovým a environmentálnym aspektom projektu.

V úzkej spolupráci s Európskou komisiou a ďalšími finančnými inštitúciami EIB financuje aj adaptačné projekty lokalizované vo vznikajúcich a rozvojových ekonomikách po celom svete. V roku 2010 EIB pracovala s agentúrou OSN-HABITAT na prípravách regionálneho projektu pre krajiny ležiace pri Viktóriinom jazere – Burundi, Keňu, Rwandu, Tanzániu a Ugandu. Integrácia vodohospodárskych a kanalizačných stratégií mala pomôcť zvýšiť odolnosť voči zmene klímy v tejto citlivej oblasti a zachovať dôležitú funkciu jazera ako biotopu a vodného zdroja aj pre budúcnosť. Banka už financuje práce v oblasti vodného a odpadového hospodárstva v Kampale, hlavnom meste Ugandy, a ďalšie pôžičky sú plánované na adaptačné projekty v Mwanze v Tanzánii a Kisumu v Keni.

Partnerstvo so svetom

Moma Titanium,
Mozambik

- ↳ Kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny
- ↳ Stredomorské krajiny
- ↳ Východní partneri
- ↳ Africké, karibské a tichomorské štáty, ZKÚ a Južná Afrika
- ↳ Ázia a Latinská Amerika
- ↳ Stredná Ázia

Veterná farma, Maroko

S úvermi poskytnutými mimo EÚ v objeme 8,8 mld.EUR sa EIB stáva významným finančným podporovateľom projektov v partnerských krajinách EÚ.

Väčšina finančných operácií banky mimo Únie sa realizuje v rámci rozpočtovej záruky EÚ, stanovenej v tzv. externých mandátoch pre činnosť EIB v rôznych regiónoch sveta. EIB úzko spolupracuje s ostatnými inštitúciami EÚ, vládami krajín EÚ aj partnerských krajín a inými medzinárodnými alebo bilaterálnymi finančnými inštitúciami a na celom svete si vybudovala dlhotrvajúce vzťahy s podnikovým sektorom.

V roku 2010 EIB dokázala zachovať vysokú úroveň pôžičiek vo všetkých regiónoch, pričom završovala dodatočné opatrenia prijaté v súvislosti s hospodárskou a finančnou krízou. Banka zostáva najväčším medzinárodným financujúcim subjektom v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách.

Úverová činnosť opäť dosiahla rekordnú úroveň 2,6 mld. EUR v krajinách Stredomoria a vo východných partnerských krajinách sa takmer stonásobila na 631 mil. EUR. Pôžičky krajinám Afriky, Karibiku a Tichomoria (AKT) získali nový impulz v rámci obnoveného mandátu, podporeného zárukou členských štátov. Opatrenia na ochranu klímy posilnilo 50 % navýšenie nástroja na energetickú udržateľnosť a bezpečnosť dodávok, z ktorého sa podporujú projekty v susedných krajinách EÚ, krajinách AKT a v Južnej Afrike, ako aj v Ázii a Latinskej Amerike.

Formovanie budúcich externých aktivít EIB

Začiatkom roka 2010 bola predložená strednodobá správa z preskúmania činnosti EIB mimo EÚ, ktoré viedol nezávislý výbor odborníkov, ktorému predsedal bývalý generálny riaditeľ MMF Michel Camdessus. Správa sa stala základom pre následný návrh Európskej komisie, ktorý zahŕňa plán na aktiváciu voliteľné-

ho mandátu v objeme 2 mld. EUR na boj proti zmene klímy. Komisia okrem toho navrhla, aby súčasný systém regionálnych cieľov pre operácie v rámci záruky EÚ nahradili horizontálne ciele a aby sa kládol väčší dôraz na rozvojové aspekty financovania zo zdrojov EIB. Komisia ďalej navrhla aktivovať externý mandát EIB pre Líbyu, Irak a Kambodžu. Tieto návrhy vyvolávali počas roka 2010 diskusie v Európskom parlamente a Rade. Konečné rozhodnutie sa očakáva v roku 2011.

Nezávisle od preskúmania externých mandátov v polovici obdobia sa predmetom preskúmania v roku 2010 stala aj Dohoda z Cotonou, ktorá vytvára rámec pre operácie banky v krajinách AKT. Banka pôsobí ako rozvojový partner v regióne AKT už viac ako štyri desaťročia, pričom v pôžičkách poskytla približne 12,5 mld. EUR na podporu viac ako 1 000 projektov v 70 krajinách. Obnovený mandát umožňuje EIB rozšíriť svoju činnosť v subsaharskej Afrike, ale zároveň po prvýkrát uznáva zmenu klímy za kľúčový problém pre partnerstvo EÚ – AKT.

Hoci banka v každej oblasti sveta sleduje špecifické ciele, mnoho krajín, s ktorými EIB pracuje za hranicami EÚ, sa stretáva s podobnými výzvami, ako uspokojiť infraštruktúrne potreby, položiť základy pre udržateľný rast a bojovať proti zmene klímy.

Kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny

EIB poskytuje pôžičky a záruky v kandidátskych krajinách EÚ (Chorvátsko, Turecko, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko – FYROM, Čierna Hora a Island a v potenciálnych kandidátskych krajinách (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko a Kosovo v zmysle rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1244) (1999)). Základom činnosti banky je externý mandát udelený Európskou úniou a jej vlastný predvstupový nástroj.

Celkové pôžičky EIB na západnom Balkáne dosiahli v roku 2010 objem 1,4 mld. EUR. Banka je najväčším medzinárodným financujúcim subjektom v regióne. Celkový objem pôžičiek od roku 2001, kedy banka znova začala pôsobiť v tejto oblasti, predstavuje 7,3 mld. EUR. Srbsko je najväčším príjemcom financovania z EIB na západnom Balkáne so sumou 690 mil. EUR. Veľká časť týchto prostriedkov sa použila na dokončenie transeurópskych sietí. Rok 2010 priniesol aj otvorenie prvej regionálnej kancelárie EIB v Belehrade, ktorá začala činnosť v novembri.

Banka je najväčším medzinárodným financujúcim subjektom na západnom Balkáne.

Kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny

Financovanie poskytnuté v roku 2010 (v mil. EUR)	Suma	Z toho rizikový kapitál
Turecko	1 935	30
Srbsko	690	
Chorvátsko	511	
Bosna a Hercegovina	72	
Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko	52	
Albánsko	51	
Čierna Hora	49	
Spolu	3 360	30

Stredomorské krajiny

Financovanie poskytnuté v roku 2010 (v mil. EUR)	Suma	Z toho rizikový kapitál
Egypt	906	
Alžírsko	500	
Tunisko	498	
Maroko	420	
Sýria	185	10
Regionálne	31	7
Libanon	7	
Gaza – Západný breh	5	5
Spolu	2 552	22

Nová pôžička z EIB pre Turecko v roku 2010 dosiahla sumu 1,9 mld. EUR. Aktivita bola spôsobená najmä potrebou čeliť celosvetovej hospodárskej a finančnej kríze a podporiť inteligentný a udržateľný rast. EIB od vypuknutia krízy podporuje turecké hospodárstvo, a to predovšetkým prostredníctvom posilnenia sektora MSP v krajine, čo v roku 2010 predstavovalo 910 mil. EUR v pôžičkách pre sprostredkujúce banky.

Podpora hospodárskeho rozvoja v Stredomorí

EIB výrazne posilnila podporu partnerských krajín v Stredomorskom regióne prostredníctvom nástroja pre európsko-stredomorské investície a partnerstvo (FEMIP) – jej finančného ramena v tomto regióne. Nástroj FEMIP zvýšením objemu činností na rekordnú úroveň 2,6 mld. EUR v roku 2010 potvrdil partnerom svoju schopnosť pomáhať pri mobilizácii ich verejných politík tvárou v tvár globálnej hospodárskej krízy a upevnil si svoje postavenie popredného investora do rozvoja v oblasti Stredomoria. K ďalším prioritným sektorom patria operácie v oblasti dopravy a vodohospodárstva, priemyslu a súkromného kapitálu, ako aj v sektore ľudského kapitálu.

Z nástroja FEMIP sa od jeho vzniku v októbri 2002 poskytla suma viac než 12,7 mld. EUR na podporu modernizácie stredomorských partnerských krajín a

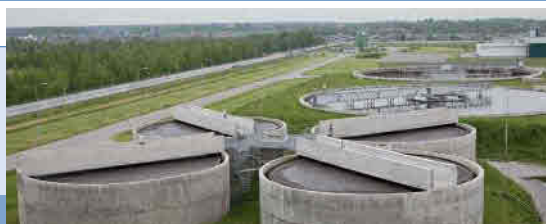
pomoc pri tvorbe a ochrane pracovných miest v tomto regióne. Podpora pre súkromný sektor je i naďalej významná a predstavuje 55 % celkových podpísaných projektov. Aktivity v rámci nástroja FEMIP znamenali okrem nárastu úverových prostriedkov aj výraznú pridanú hodnotu, a to najmä vytvorením komplexných foriem financovania, napríklad verejno-súkromných partnerstiev, projektového financovania, operácií s rizikovejším profilom než banka zvyčajne akceptuje. V roku 2010 sa približne 74 % operácií v regióne (v celkovej výške takmer 1,9 mld. EUR) spolufinancovalo s partnerskými inštitúciami, čím vznikali významné synergie. Operácie v oblasti technickej pomoci v roku 2010 predstavovali 14,2 mil. EUR.

Prístav Tangier, Maroko

Rusko a susedia na východe

Financovanie poskytnuté v roku 2010 (v mil. EUR)	Suma
Ruská federácia	250
Moldavsko	185
Gruzínsko	175
Ukrajina	16
Arménsko	5
Spolu	631

Východní partneri

Pôžičky z EIB vo východných partnerských krajinách dosiahli v roku 2010 sumu 631 mil. EUR, čo je v porovnaní s rokom 2009 takmer trojnásobný nárast. Banka v úzkej spolupráci s EBOR financuje projekty v týchto krajinách v rámci mandátu na 3,7 mld. EUR vo forme pôžičiek na obdobie rokov 2007 – 2013. EIB si v dodatku k mandátu od EÚ vytvorila aj vlastný nástroj pre východných partnerov v objeme 1,5 mld. EUR na pôžičky a záruky na vlastné riziko určené na investície EÚ v týchto krajinách. Polovica pôžičiek v roku 2010 bola v odvetví energetiky, pričom ďalšie oblasti sa zamerali na vodohospodárske a dopravné projekty, poľnohospodársky priemysel a úverové linky pre MSP. V decembri 2010 banka uviedla nový nástroj technickej pomoci – trustový fond technickej pomoci pre Východné partnerstvo (EPTATF), ktorého cieľom je zvýšiť vplyv operácií a urýchliť úspešnú realizáciu projektov v regióne.

Stredná Ázia

Spomedzi krajín strednej Ázie oprávnených prijímať financie z EIB (Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Turkmenistan a Uzbekistan) bol Kazachstan druhou krajinou, ktorá v roku 2010 podpísala rámcovú dohodu. Prvou bola Tadžická republika v roku 2009. V súčasnosti prebieha schvaľovanie troch projektov v celkovej výške 328 mil. EUR v oblasti vodného hospodárstva, energetiky a ochrany klímy. Banka a Kirgizsko sú pripravené podpísať rámcovú dohodu začiatkom roka 2011, zatiaľ čo úsilie na dosiahnutie dohody s Turkménskom a Uzbekistanom stále pokračuje.

Stavba hlavného kolektora, Petrohrad, Rusko

Moma Titanium, Mozambik

*EIB pôsobí ako rozvojový partner
v regióne AKT už viac ako štyri
desaťročia.*

Krajiny AKT a Južná Afrika

V afrických, karibských a tichomorských krajinách EIB už tradične podporuje iniciatívy, ktoré stimulujú rozvoj súkromného sektora, ako napríklad investície do MSP, ale súčasne kladie dôraz aj na rozsiahlu výrobnú infraštruktúru vrátane projektov obnoviteľných zdrojov energie, iniciatív za energetickú efektívnosť a iných projektov, ktoré reagujú na aspekty zmeny klímy. V časoch hospodárskej a finančnej krízy sa EIB snaží zabezpečiť zdravé investície, ktoré budú prospešné pre najchudobnejších a podporia trvalo udržateľný rozvoj.

Financovanie operácií EIB sa zabezpečuje z rozpočtov členských štátov EÚ prostredníctvom investičného nástroja spolu s pôžičkami z vlastných zdrojov banky na jej vlastné riziko. Pôžičky podpísané v rámci investičného nástroja dosiahli v roku 2010 sumu 374 mil. EUR. Ďalších 598 mil. EUR na projekty v krajinách AKT v roku 2010 poskytla banka z vlastných zdrojov. V rámci samostatného mandátu banka požičala 50 mld. EUR na projekty v Juhoafrickej republike.

Africké, karibské a tichomorské štáty, ZKÚ a Južná Afrika

Financovanie poskytnuté v roku 2010 (v mil. EUR)	Suma	Z toho rizikový kapitál
Afrika	738	182
Západná	279	82
Východná	260	40
Južný a Indický oceán	145	5
Viacregionálne	45	45
Stredná a rovníková	10	10
Karibik	48	7
Tichomorie	9	9
Regionálne AKT	162	162
ZKÚ	15	15
Spolu AKT – ZKÚ	972	374
Južná Afrika	50	

Ázia a Latinská Amerika

Financovanie poskytnuté v roku 2010 (v mil. EUR)	Suma	
Latinská Amerika	499	
Brazília	420	
Mexiko	79	
Ázia	723	
Čína	500	
Vietnam	223	
Spolu	1 222	

Hospodárska spolupráca s Áziou a Latinskou Amerikou

V roku 2010 poskytla EIB pôžičky v sume 1,2 mld. EUR pre krajiny Ázie a Latinskej Ameriky (ALA). Investície v Ázii predstavovali približne 723 mil. EUR, pričom pôžičky v Latinskej Amerike dosiahli sumu 499 mil. EUR. Na základe súčasného mandátu môže EIB v období rokov 2007 – 2013 poskytnúť v Ázii a

Latinskej Amerike až 3,8 mld. EUR. Úverová činnosť banky v krajinách ALA je súčasťou stratégie hospodárskej spolupráce EÚ s týmito regiónmi. Zameriava sa na podporu prítomnosti EÚ prostredníctvom priamych zahraničných investícií a transferu technológií a know-how, ale zahŕňa aj ochranu životného prostredia, a to predovšetkým projekty týkajúce sa ochrany klímy a projekty prispievajúce k energetickej bezpečnosti.

Hanojské metro, Vietnam

Nová rámcová pôžička pre Čínu na ochranu klímy

Po úspechu prvej pôžičky podpísanej v roku 2007 sa v decembri 2010 podpísala nová rámcová pôžička pre Čínu v objeme 500 mil. EUR na ochranu klímy, keďže EIB i naďalej pomáha tejto krajine v boji proti zmene klímy. Prvá pôžička vo výške 500 mil. EUR prispela k realizácii viacerých projektov vrátane programov zalesňovania, veterných elektrární, malých vodných elektrární či programov investovania do energetickej efektívnosti a znižovania znečistenia v priemyselných odvetviach. Táto operácia je jednou z najúčinnnejších pôžičiek EIB z hľadiska emisií skleníkových plynov a po zavedení a spustení všetkých čiastočných projektov bude znamenať úsporu približne 2 milióny ton CO₂ ročne.

Spoločná akcia s Európskou komisiou a ostatnými medzinárodnými finančnými inštitúciami

Dni otvorených dverí,
8. európsky týždeň
regiónov a miest

Skupina EIB ako finančná inštitúcia Európskej únie je spolu s rozpočtom EÚ jedným z dvoch zdrojov financovania investícií na podporu politík EÚ.

Pri takýchto dlhodobých produktívnych investíciách majú oba typy financovania – granty a pôžičky – svoje špecifiká a prednosti. Zo spoločných iniciatív vypracovaných skupinou EIB a Komisiou v rámci súčasného finančného rámca (2007 – 2013) vidieť, ako sa oba nástroje dajú kombinovať s cieľom dosiahnuť väčší pákový efekt. Jedným z príkladov takéhoto uplatnenia je regionálna politika EÚ spolu s inováciami a dopravou.

Regionálna politika

Cieľom regionálnej politiky EÚ je riešiť rozdiely medzi ekonomicky silnými a slabšími regiónmi a čo najlepším možným spôsobom využívať dostupné zdroje. Regionálna politika zdôrazňuje potrebu koordinovať dostupné európske, vnútroštátne a regionálne finančné nástroje na účely posilnenia regionálnej integrácie. Skupina EIB má v tejto súvislosti dôležitú úlohu, ako vyplýva z nových spoločných iniciatív s Európskou komisiou a členskými štátmi alebo regiónmi.

V súčasnom programovom období európskej politiky „súdržnosti“ na roky 2007 – 2013 majú EIB a EIF ešte dôležitejšiu úlohu čo sa týka plánovania a programovania vrátane technickej pomoci pri príprave projektov, schvaľovania projektov, finančného inžinierstva a sledovania. Z viacerých spoločných iniciatív priamo súvisiacich s politikou súdržnosti, ako napríklad JASPERS, JESSICA, JEREMIE a JASMINE, ale aj nástrojov s rozdelením rizika, ako napríklad nástrojov RSFF a LGTT, ktoré sa venujú komplementárnym cieľom EÚ, sa vyvinulo silnejšie partnerstvo s Komisiou.

Štyri J

Výsledkami tohto posilneného partnerstva sú štyri J – JASPERS, JESSICA, JEREMIE a JASMINE. Ide o spoločné iniciatívy, v ktorých sa spája financovanie a ľudské zdroje zo skupiny EIB a Európskej komisie.

JASPERS je iniciatíva nazvaná Spoločná pomoc na podporu projektov v európskych regiónoch, ktorú spravuje EIB a spolugarantuje ju Komisia, EBOR a KfW. Zameriava sa na pomoc pre krajiny prijímajúce granty zo štrukturálnych fondov pri príprave kvalitných návrhov pre oblasť infraštruktúry a na poskytovanie technickej pomoci.

Verejná doprava – Hamburg, Nemecko

JESSICA je iniciatíva pod názvom Spoločná európska podpora udržateľných investícií v mestských oblastiach, ktorú spoločne vytvorili EIB, Európska komisia a Rozvojová banka Rady Európy. Aplikuje mechanizmy finančného inžinierstva na podporu investícií do trvalo udržateľného rozvoja miest, pričom využíva zdroje zo štrukturálnych fondov na vratné a recyklovateľné financovanie určené na investície generujúce výnosy.

JEREMIE je iniciatíva pod názvom Spoločné európske zdroje pre veľmi malé až stredné podniky. Európsky investičný fond a Komisia vzájomne spolupracujú, aby vnútroštátne a regionálne orgány mali možnosť využiť prostriedky zo štrukturálnych fondov na podporu prístupu malých a stredných podnikov v regiónoch k financovaniu a produktom finančného inžinierstva.

JASMINE je iniciatíva označovaná ako Spoločná akcia na podporu mikrofinančných inštitúcií v Európe, ktorá sa zameriava na rozvoj mikroúverov. EIF dostal mandát riadiť časť tejto iniciatívy s cieľom poskytovať finančnú podporu vo forme mikrofinancovania inštitúcií zo zdrojov EIB a súčasne poskytovať technickú pomoc zo zdrojov Komisie.

Spoločné rozdelenie rizika v oblasti inovácií

EIB a Komisia vytvorili nástroj RSFF, finančný nástroj s rozdelením rizika, aby bolo možné financovať investície zahŕňajúce vyššie riziká a vyššie prínosy v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. S 1 mld. EUR z rezerv banky a ďalšou 1 mld. EUR zo 7. rámcového programu Komisie pre výskum má tento nástroj k dispozícii kapitálový vankúš hodnoty 2 mld. EUR, ktorý banke umožňuje poskytovať úvery do výšky približne 10 mld. EUR na investície aspoň dvojnásobnej hodnoty smerujúce do špičkového výskumu, vývoja a inovácií v období rokov 2006 – 2013. Z priebežného hodnotenia nezávislými odborníkmi v roku 2010 vyplynuli pozitívne závery a odporúčania na rozšírenie a prehĺbenie využívania nástrojov na báze RSFF.

Spoločné iniciatívy EIB a Komisie dosiahnu väčší pákový efekt.

Výskum, vývoj a investície v tvorbe zdravotníckeho softvéru a zobrazovacích technológií, Belgicko

Spoločné rozdelenie rizika v investíciách v oblasti dopravy

Nástroj LGTT – nástroj záruk na pôžičky na dopravné projekty transeurópskych sietí – vytvorila EIB a Komisia s cieľom riešiť dopravné riziká vyplývajúce pre súkromných investorov v takýchto projektoch. Tento rizikový nástroj financovaný rovným dielom oboma inštitúciami pokrýva výnosové riziká súvisiace s premávkou v kritických počiatočných fázach spustenia projektu, keďže dopravné toky často potrebujú čas, aby sa dostali na úroveň, pri ktorej sa generujú dostatočné výnosy. Rok 2010 priniesol prvú záruku z nástroja LGTT vo výške 70 mil. EUR na projekt PPP týkajúci sa obnovy a modernizácie diaľnice C-25 na severe Katalánska, na ktorý EIB poskytla pôžičku v objeme 200 mil. EUR.

Ďalšie osobitné činnosti v EÚ

Názov ELENA znamená Miestna európska energetická pomoc a označuje sa ním spoločná iniciatíva technickej pomoci vytvorená EIB a Komisiou. Prostriedky

z iniciatívy ELENA možno použiť na štruktúrovanie programov, podnikateľské zámery a energetické audity, prípravu výberových konaní a zmlúv a úhrady za jednotky projektovej implementácie. Stručne povedané, na všetko čo treba, aby sa projekty miest a regiónov týkajúce sa udržateľnej energie pripravili na financovanie z EIB.

Investičné programy môžu zahŕňať zlepšenie energetickej efektívnosti budov alebo pouličného osvetlenia, začlenenie obnoviteľných zdrojov energie do budov alebo rekonštrukciu či inštaláciu systémov vykurovania pomocou kogenerácie tepla a energie alebo obnoviteľných zdrojov. Iniciatíva sa sústreďuje aj na programy týkajúce sa mestskej dopravy, ako napríklad zavedenia energeticky efektívnych autobusov a infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne palivá.

Iniciatívu NER300 spustila Európska komisia v roku 2010. Ide o najväčší grantový program na svete na podporu zachytávania a uskladňovania uhlíka (CCS) a prevádzacích projektov inovačných technológií využívajúcich obnoviteľné zdroje energie. Európska investičná banka bude podporovať implementáciu prostredníctvom hodnotenia projektov a organizovania predaja emisných kvót, ktoré slúžia na financovanie grantov. Práve kvóty na emisie prepožičali iniciatíve meno: NER (rezerva pre nových účastníkov (new entrants reserve) európskeho systému obchodovania s emisiami).

Kombinácia zdrojov mimo EÚ

V krajinách mimo EÚ pracuje EIB v úzkej spolupráci s ostatnými inštitúciami EÚ, vládami krajín EÚ aj partnerských krajín a inými medzinárodnými alebo bilaterálnymi finančnými inštitúciami. Len v susedných a partnerských krajinách EÚ predstavovalo spolufinancovanie 73 % z celkového objemu transakcií podpísaných v roku 2010. V regióne AKT má EIB už dlhú tradíciu kombinovania pôžičiek s grantmi EÚ.

Zodpovedná inštitúcia

Zodpovedné podnikanie leží v srdci poslania EIB podporovať investície, ktoré vedú k napĺňaniu cieľov politik EÚ.

Banka prijala pevný záväzok začleňovať do svojich pracovných činností environmentálne a sociálne hľadiská, zabezpečovať dobrú správu vecí verejných, transparentnosť a zodpovednosť za seba a svojich partnerov, overovať, či financované investície sú etické a udržateľné, rozvíjať vzájomne prospešné vzťahy medzi Bankou a hostiteľskými spoločenstvami a minimalizovať svoju vlastnú ekologickú stopu. EIB meria postupy zodpovedného podnikania a podáva o nich správu už od roku 2005 a zodpovedné podnikanie je plne začlenené do jej obchodnej stratégie.

EIB veľmi dbá o svoju environmentálnu stopu.

statné zníženie emisií uhlíka. Ide o priamy výsledok financovania najlepších dostupných technológií, čím sa maximalizuje potenciál energetickej efektívnosti a podporujú sa udržateľnejšie spôsoby dopravy.

EIB podporuje sociálny rozvoj poskytovaním pôžičiek na zdravotnícke a vzdelávacie projekty. Niektoré z jej mikrofinančných iniciatív sa osobitne venujú potrebám sociálne znevýhodnených. Financovanie z EIB je vymedzené na projekty, v ktorých sa rešpektujú ľudské práva a sú v súlade so sociálnymi štandardmi EIB vychádzajúcimi zo zásad Charty základných práv a medzinárodných osvedčených postupov. V roku 2010 banka sama pomohla vypracovať osvedčené postupy a zorganizovala množstvo seminárov o podnikaní a ľudských právach s cieľom uľahčiť dialóg na túto tému medzi podnikmi, občianskou spoločnosťou a medzivládnyimi organizáciami.

Všetky projekty, ktoré banka financuje, sú v súlade s environmentálnymi zásadami a štandardmi EÚ. Okrem toho veľká časť pôžičiek z EIB smeruje do investícií, ktoré sa konkrétne zameriavajú na ochranu a zlepšovanie prírodného aj umelo vytvoreného prostredia a presadzovanie sociálneho blaha. K takýmto environmentálnym projektom patria opatrenia na ochranu klímy, ochranu prírody a biodiverzity, zdravia a trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov a opatrenia odpadového hospodárstva.

V roku 2010 EIB dokončila pilotnú štúdiu o uhlíkovej stope financovaných projektov. Vzorka 73 projektov v oblasti energetiky, dopravy a priemyslu, ako aj niekoľko vodohospodárskych projektov, priniesla pod-

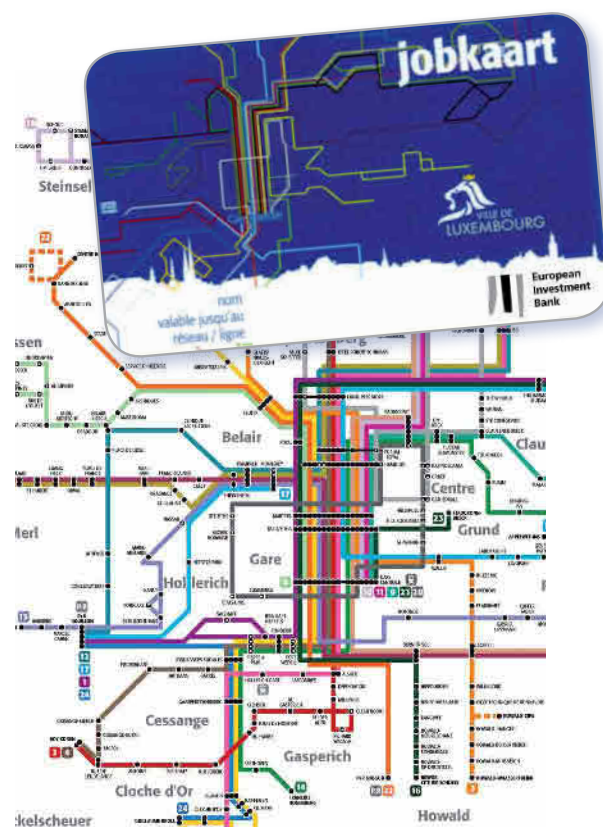
Návšteva prezidenta EIB v Ouagadougou, Burkina Faso

EIB vo svojich operáciách a činnostiach uplatňuje politiku nulovej tolerancie korupcie, podvodov, tajných dohôd, nátlaku, prania peňazí a financovania terorizmu. Bola jednou z prvých finančných inštitúcií, ktorá prijala takúto politiku a pripojila sa aj k medzinárodnej iniciatíve vyvíjajúcej tlak na jurisdikcie nedodržiavajúce právo, aby zabezpečili súlad s medzinárodnými normami.

EIB ako orgán EÚ má záväzok dosahovať najvyššiu možnú úroveň transparentnosti vo všetkých svojich činnostiach voči externým i interným zainteresovaným subjektom. V roku 2010 banka zlúčila politiky transparentnosti a zverejňovania informácií do nového súboru zásad a postupov, ktoré podporujú otvorenosť. Základným východiskom je, že informácie týkajúce sa operačných a inštitucionálnych aktivít banky budú sprístupnené tretím stranám vždy, keď to bude možné, pokiaľ neexistuje závažný dôvod pre utajenie.

Wrocławské vodné diela, Poľsko

Vzťahy EIB s občianskou spoločnosťou vrátane mimovládnych organizácií a ďalších záujmových skupín sa riadia rovnakými zásadami. Dialóg s občianskou spoločnosťou prináša cenné vstupy na politickej úrovni a často prispieva k zvyšovaniu povedomia banky o otázkach súvisiacich s projektmi. Z rovnakého dôvodu banka uzatvára kooperatívne partnerstvá s odbornými organizáciami, ktoré majú rovnaké konkrétne ciele alebo záujmy ako EIB, napríklad trvalo udržateľný rozvoj, ochranu životného prostredia, biodiverzitu a zmierňovanie chudoby. K partnerom banky v roku 2010 patrili organizácie Transparency International, Svetový zväz ochrany prírody (IUCN) a Iniciatíva pre transparentnosť v ťažobnom priemysle (EITI). V minulom roku sa EIB pripojila aj k sieti finančných inštitúcií, verejnoprospešných služieb, združení, výskumných ústavov a mimovládnych organizácií združených pod názvom Global Water and Adaptation Action Alliance.

EIB veľmi dbá o svoju environmentálnu stopu. Flexibilný pracovný čas, podmienky umožňujúce prácu z domu a bezplatná verejná doprava znižujú vplyv zamestnancov dochádzajúcich autom na životné prostredie. Celkové emisie CO₂ vyplývajúce z vlastných činností banky sa v roku 2010 odhadujú na 18 997 ton, z čoho 94 % pochádzalo z mobility a 6 % z energií, odpadu a spotreby papiera. Tieto údaje potvrdzujú trend znižovania emisií CO₂, ktorý sa začal v roku 2008.

EIB ako zodpovedný zamestnávateľ v roku 2010 oficiálne prijala nové trendy v politike ľudských zdrojov. Politika ľudských zdrojov je založená na troch pilieroch. Prvým z nich je, že banka môže disponovať motivovanými zamestnancami podávajúcimi vysoké výkony, ktorí neustále rozvíjajú svoje zručnosti. Tento pilier dopĺňa inšpiratívne vodcovstvo a schopné riadenie konajúce v optimálnom organizačnom nastavení. Toto všetko sa uskutočňuje v priaznivom inkluzívnom pracovnom prostredí, ktoré umožňuje ľuďom vydávať zo seba to najlepšie. Otvorená a transparentná interná komunikácia je kľúčovým prvkom na dosiahnutie cieľov v oblasti ľudských zdrojov.

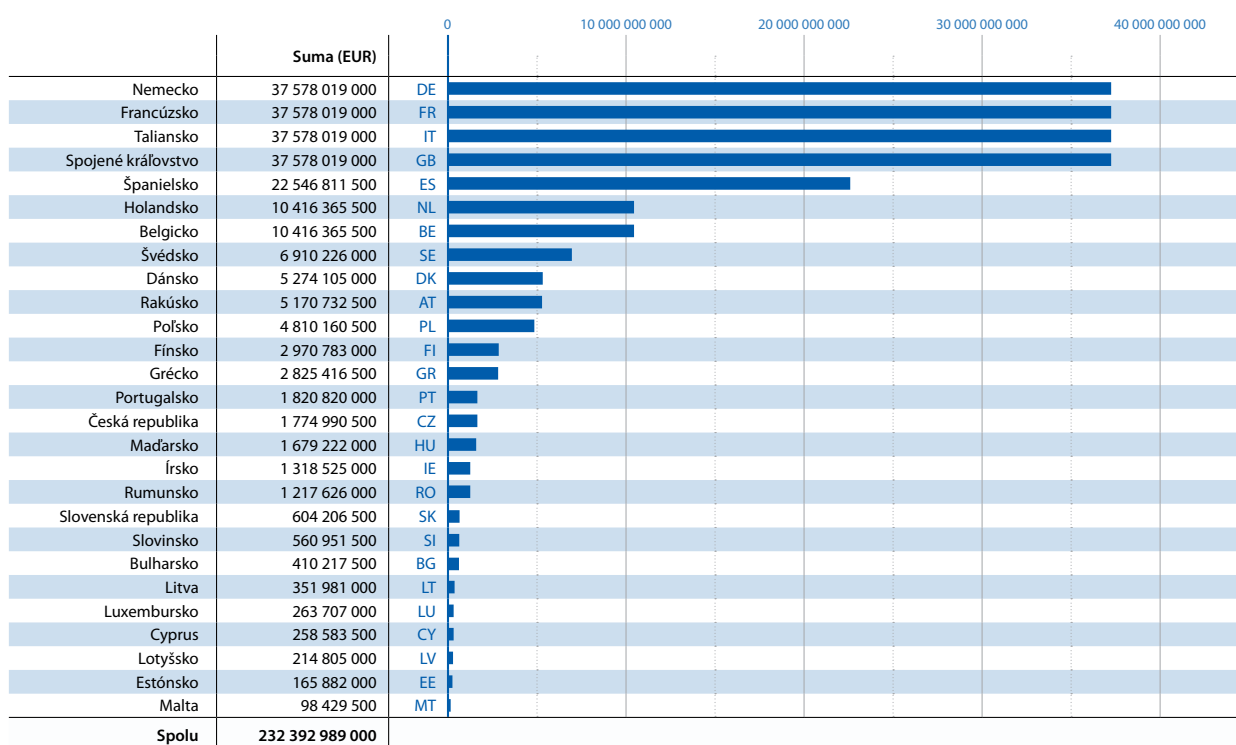
Kapitál EIB a výpožičné operácie v roku 2010

Most Rion-Antirion
cez Korintský prieplav,
Grécko

Členenie kapitálu EIB

EIB je bankou Európskej únie. Je finančne nezávislá so základným imaním vo výške 232 miliárd EUR upísaným členskými štátmi EÚ, ktoré sú akcionármi EIB. Banka je najväčším nadnárodným dlžníkom a má hodnotenie AAA.

penia. V zmysle štatútu je banka oprávnená poskytovať pôžičky a záruky maximálne vo výške zodpovedajúcej 2,5-násobku jej upísaného kapitálu, rezervných fondov, nerozdelených rezerv a ziskov a zostatku na účte ziskov a strát. Táto súhrnná suma sa zníži o (splatenú alebo nesplatenú) sumu upísanú pre akúkoľvek majetkovú účasť banky.

Kapitál EIB a jej akcionári

Podiel každého členského štátu na kapitále banky je založený na hospodárskej váhe tohto štátu v rámci Európskej únie (vyjadrené v HDP) v čase jeho pristú-

Kapitálová primeranosť EIB – pomer kapitálu banky k jej aktívam – predstavoval na konci roku hodnotu 27,2 %. Bazilejský výbor Banky pre medzinárodné platby stanovil minimálnu kapitálovú primeranosť bánk vo výške 8 %.

Súvaha a ročný prebytok

Na konci roka 2010 dosahovali celkové aktíva hodnotu 420 mld. EUR, čo v porovnaní so stavom na konci roka 2009 predstavuje nárast o 14 %. Tento nárast spôsobil mimoriadny rast pôžičiek v posledných dvoch rokoch v dôsledku úlohy EIB v Pláne hospodárskej obnovy Európy, na základe ktorého EIB na žiadosť členských štátov prechodne rozšírila svoju úverovú činnosť.

Ročný čistý prebytok v roku 2010 dosiahol výšku 2,1 mld. EUR (nárast o 13 %). V tomto prebytku vidieť rekordné úrovne pôžičiek poskytnutých počas krízy, kým administratívne náklady sa zvyšovali pomalšie.

predstavovali výpožičky v eurách a to v sume 26,2 mld. EUR, za nimi nasledovali výpožičky v amerických dolároch (32,3 mld. USD alebo 24,0 mld. EUR) a potom v librách (4,8 mld. GBP EUR alebo 5,5 mld. EUR).

Emisie dlhopisov v neústreďných menách vzrástli na 11,4 mld. EUR. Banka si požičiavala v 14 iných menách, pričom najvýznamnejšie boli výpožičky v austrálskych dolároch (6,3 mld. AUD alebo 4,3 mld. EUR), ktoré sa už približujú úrovni výpožičiek v librách. Emisie v tureckých lírach, japonských jenoch, švajčiarskych frankoch a nórske koruny boli v objeme po 1 mld. EUR alebo viac.

Najväčší nadnárodný dlžník

EIB je samofinancujúca inštitúcia, ktorá si vypožičiava väčšinu svojich zdrojov na úvery na medzinárodných kapitálových trhoch, a je najväčším nadnárodným dlžníkom. Banka má najlepší možný úverový rating (AAA), ktorý vychádza z pevnej podpory jej akcionárov, silnej kapitálovej základne, vynikajúcej kvality aktív, konzervatívneho riadenia rizík a zdravej stratégie financovania. Agentúry Fitch, Moody a Standard & Poor's tento rating v roku 2010 opäť potvrdili. Vzhľadom na svoju finančnú silu si banka dokáže požičiavať za veľmi atraktívne sadzby. Keďže je organizáciou, ktorá sa nesnaží o maximalizáciu zisku, prínosy plynúce z výpožičných podmienok pre EIB sa z veľkej časti prenášajú na predkladateľov projektov.

Dlhopisy Climate Awareness Bonds

Ako súčasť svojho programu financovania získala banka v roku 2010 prostredníctvom dlhopisov Climate Awareness Bonds spolu 543 mil. EUR. Jedinečnou vlastnosťou týchto dlhopisov je to, že výnosy sú chránené a určené výhradne na projekty podporujúce opatrenia na ochranu klímy v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti.

EIB pravidelne emituje dlhopisy Climate Awareness Bonds od roku 2007. Ku koncu roka 2010 takto získala 1,4 mld. EUR prostredníctvom desiatich transakcií realizovaných v šiestich menách.

Výpožičná činnosť v roku 2010

Opatrným konaním vzhľadom na volatilitu trhu spôsobenú vonkajšími udalosťami si banka v roku 2010 dokázala požičať 67 mld. EUR. I naďalej prevládali výpožičky v troch ústreďných menách banky – v eurách (EUR), amerických dolároch (USD) a librách (GBP) – predstavujúce približne 56 mld. EUR. Najväčší objem

Zasadnutie Správnej rady EIB – február 2011

Správa a riadenie EIB

Štatútom zriadené orgány EIB

Zasadnutie rady guvernérov – Luxembursko

Rada guvernérov sa skladá z ministrov menovaných každým z 27 členských štátov, zvyčajne z ministrov financií. Stanovuje usmernenia úverovej politiky, schvaľuje účtovnú závierku a súvahu a rozhoduje o účasti banky na finančných operáciách mimo Európskej únie, ako aj o navýšení kapitálu. Taktiež menuje členov správnej rady, predstavenstva a výboru audítorov. Rada guvernérov zasadá raz ročne.

Správna rada má výhradnú právomoc prijímať rozhodnutia o pridelení financií, predovšetkým vo forme pôžičiek, záruk a výpožičiek. Dohliada na správne riadenie banky a zabezpečuje, že banka je spravovaná v súlade so zmluvami a štatútom a všeobecnými usmerneniami guvernérov. Jej členov po nominovaní členskými štátmi menujú guvernéri na obnoviteľné obdobie piatich rokov a správna rada sa zodpovedá jedine banke.

Správnu radu tvorí 28 členov, pričom každý členský štát menuje jedného člena a jedného člena menuje Európska komisia. Má 18 zástupcov, čo znamená, že o tieto pozície sa delia skupiny štátov. Správna rada zasadá každý mesiac.

S cieľom rozšíriť odborné skúsenosti správnej rady v istých oblastiach môže rada kooptovať maximálne šiestich odborníkov (troch členov a troch zástupcov), ktorí sa zúčastňujú zasadnutí rady ako poradcovia bez práva hlasovať.

Pokiaľ nie je v štatúte stanovené inak, rozhodnutia sa prijímajú väčšinou, ktorú tvorí najmenej jedna tretina členov oprávnených voliť a ktorá predstavuje najmenej 50 % upísaného kapitálu.

Výbor audítorov je nezávislý orgán podliehajúci priamo správnej rade a zodpovedný za audit účtov banky a overenie, či jej činnosť prebieha v súlade s osvedčenými bankovými postupmi. Výbor audítorov každoročne overí, či operácie banky boli vykonané a jej účtovné knihy vedené správnym spôsobom. Po schválení finančných výkazov správnou radou k nim výbor audítorov vydá stanovisko. Správy výboru audítorov k výsledkom svojej práce za predchádzajúci rok sa predkladajú rade guvernérov spoločne s výročnou správou správnej rady.

Výbor audítorov sa skladá zo šiestich členov, ktorých menujú guvernéri na neobnoviteľné funkčné obdobie šiestich po sebe idúcich finančných rokov.

Výbor audítorov

Ustanovenia, ktorými sa riadia tieto orgány, sú uvedené v štatúte a rokovacom poriadku banky. Zoznam členov orgánov EIB zriadených štatútom a ich životopisy spolu s doplňujúcimi informáciami o odmenách sa pravidelne aktualizujú a zverejňujú na internetovej stránke banky: www.eib.org.

Štatútom zriadené orgány EIF

EIF riadia a spravujú nasledujúce tri orgány:

- ⇒ valné zhromaždenie akcionárov (EIB, Európska únia, 28 finančných inštitúcií), ktoré sa koná najmenej raz ročne,
- ⇒ správa rada, ktorú tvorí sedem členov a sedem zástupcov, ktorí, okrem iného, rozhodujú aj o operáciách fondu,

⇒ generálny riaditeľ, ktorý je zodpovedný za vedenie fondu v súlade s jeho štatútom, usmerneniami a smernicami prijatými správnu radou.

Audit účtovníctva EIF vykonáva trojčlenná rada audítorov menovaná na valnom zhromaždení a nezávislí externí audítori.

Podrobné informácie o orgánoch EIF zriadených štatútom (zloženie, životopisy členov, odmeňovanie) a jeho útvaroch (zloženie, životopisy generálnych riaditeľov a členov správnej rady, odmeňovanie pracovníkov) s pravidelne aktualizujú a zverejňujú na internetovej stránke EIF: www.eif.org.

Predstavenstvo EIB

1. Philippe MAYSTADT 2. Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ 3. Simon BROOKS 4. Matthias KOLLATZ-AHNEN 5. Eva SREJBER
6. Dario SCANNAPIECO 7. Plutarchos SAKELLARIS 8. Magdalena ÁLVAREZ ARZA 9. Anton ROP

Predstavenstvo je stály kolegiálny výkonný orgán banky. Má deväť členov. Pod dohľadom prezidenta a pod dozorom správnej rady sleduje bežný chod EIB, pripravuje rozhodnutia pre členov správnej rady a kontroluje ich vykonanie. Zasadnutiam predstavenstva predsedá prezident. Členovia predstavenstva sú zodpovední jedine voči banke, menuje ich rada guvernérov na návrh správnej rady na obnoviteľné šesťročné obdobie. Štyria najväčší akcionári – Francúzsko, Nemecko, Taliansko a Spojené kráľovstvo – majú v predstavenstve stále miesto. Predstavenstvo zasadá raz týždenne.

Prezident je na základe štatútu zároveň predsedom správnej rady.

Kolégium členov predstavenstva a oblasti ich dohľadu

Stav k 15. 4. 2011

1 **Philippe MAYSTADT** *Prezident*

- ⇒ Všeobecná stratégia
- ⇒ Inštitucionálne záležitosti, vzťahy s ostatnými medzinárodnými finančnými inštitúciami
- ⇒ Hlásenia od generálneho inšpektora, finančného kontrolóra a vedúceho kancelárie pre právny súlad
- ⇒ Ľudské zdroje
- ⇒ Interná komunikácia
- ⇒ Politika rovnosti príležitostí, predseda Spoločného výboru pre rovnosť príležitostí
- ⇒ Implementácia nariadení Basel II a III
- ⇒ Predseda správnej rady EIF
- ⇒ Predseda rozpočtového výboru

2 **Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ** *Viceprezident*

- ⇒ Finančné operácie vo Francúzsku a stredomorských partnerských krajinách
- ⇒ Externá komunikácia
- ⇒ Transparentnosť a informačná politika
- ⇒ Vzťahy s mimovládnyimi organizáciami

3 **Simon BROOKS** *Viceprezident*

- ⇒ Finančné operácie v Spojenom kráľovstve a Holandsku
- ⇒ Ochrana životného prostredia a klimatická akcia
- ⇒ Interný audit, externý audit a vzťahy s výborom audítorov
- ⇒ Právny súlad
- ⇒ Mechanizmus vybavovania sťažností
- ⇒ Vzťahy s Európskym dvorom audítorov
- ⇒ Vzťahy s Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a s Európskym ombudsmanom
- ⇒ Budovy, pracovné prostredie a logistika

4 **Matthias KOLLATZ-AHNEN** *Viceprezident*

- ⇒ Finančné operácie v Nemecku, Rakúsku a Rumunsku a v Chorvátsku a Turecku
- ⇒ Financovanie MSP
- ⇒ Nové produkty a zvláštne transakcie
- ⇒ Ekonomická a sociálna súdržnosť, konvergencia
- ⇒ Technická pomoc: JASPERS
- ⇒ JESSICA
- ⇒ Člen správnej rady EIF
- ⇒ Člen výboru pre dotácie

5 **Eva SREJBER** *Viceprezidentka*

- ⇒ Finančné operácie vo Fínsku, Švédsku, Estónsku, Lotyšsku a Litve, u východných susedov, v krajinách EZVO a krajinách Strednej Ázie
- ⇒ Vedomostná ekonomika
- ⇒ Ex-post hodnotenie operácií
- ⇒ Informačné technológie
- ⇒ Predsedníčka výboru pre dotácie

6 **Dario SCANNAPIECO** *Viceprezident*

- ⇒ Finančné operácie v Taliansku, na Malte a západnom Balkáne
- ⇒ Monitorovanie a reštrukturalizácia operácií
- ⇒ Plánovanie a rozpočet
- ⇒ Efektívnosť nákladov
- ⇒ Guvernér EBOR
- ⇒ Člen výboru pre umenie

7 **Plutarchos SAKELLARIS** *Viceprezident*

- ⇒ Finančné operácie v Grécku, na Cypre, Dánsku, Írsku, krajinách AKT a Južnej Afrike
- ⇒ Riadenie rizík
- ⇒ Energetika
- ⇒ Ekonomické, finančné a sektorálne štúdie
- ⇒ Účtovníctvo
- ⇒ Predseda výboru pre umenie

8 **Magdalena ÁLVAREZ ARZA** *Viceprezidentka*

- ⇒ Finančné operácie v Španielsku, Portugalsku, Belgicku, Luxembursku, Ázii a Latinskej Amerike
- ⇒ Právne aspekty operácií a produktov
- ⇒ Financovanie a treasury

9 **Anton ROP** *Viceprezident*

- ⇒ Finančné operácie v Poľsku, Českej republike, Maďarsku, na Slovensku, v Slovinsku a Bulharsku
- ⇒ Transeurópske dopravné siete
- ⇒ Spoločenská zodpovednosť banky
- ⇒ Viceguvernér EBOR

Adresy skupiny EIB

Európska investičná banka

98-100, boulevard Konrad Adenauer – L-2950 Luxembourg
☎ (+352) 43 79 – 1 ☎ (+352) 43 77 04
www.eib.org - ✉ info@eib.org

Európsky investičný fond

96, boulevard Konrad Adenauer – L-2968 Luxembourg
☎ (+352) 42 66 88 – 1 ☎ (+352) 42 66 88 – 200
www.eif.org - ✉ info@eif.org

Zoznam externých kancelárií EIB sa uvádza na internetovej stránke banky (www.eib.org/offices).

EIB by chcela vyjadriť podakovanie nasledujúcim predkladateľom a dodávateľom za poskytnutie fotografií na ilustráciu tejto správy:

Predná strana, s. 22 C-Power N.V., s. 7 Safran, s. 8 STMicroelectronics, s. 9 Marion Schmieding – Alexander Obst / Berliner Flughäfen, s. 15 RENFE, s. 17 Nya Karolinska Solna Hospital, s. 18 Sincrotrone Trieste S.C.p.A., s. 20 Lahti Energia Oy, s. 21, 37 MEDGAZ, S.A., s. 25 ENEOP - Eólicas de Portugal, s. 27 Abengoa Solar, s. 31 Renault, s. 34, 39 MOMA, s. 38 Vodokanal, s. 42 Európska únia 2010 PE-EP, s. 43 Hamburger Hochbahn AG, s. 44 Agfa-Gevaert, s. 2-3, 4, 6, 10-11, 12, 14, 21, 23, 24, 29, 30, 32, 33, 35, 37, 39, 40, 41, 47 48, 49, 50, 53, 55, 56 Fotobanka EIB

Grafická úprava: © Grafické pracovisko EIB.

Vytlačené spoločnosťou Imprimerie Jouve na papieri MagnoSatin pomocou atramentov na báze rastlinného oleja. Papier certifikovaný podľa pravidiel Lesnej dozornej rady (FSC) obsahuje 100 % čerstvej drevoviny (z ktorej minimálne 50 % pochádza z dobre spravovaných lesov).

Mixed Sources
Product group from well-managed
forests, controlled sources and
recycled wood or fibre
Cert no. BV-COC-856319
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky • Skupina Európskej investičnej banky

